

Predsednik vlade poročal v senatu o političnih smernicah svojega novega ka

Craxi zagotovil stabilnost vladne večine Obveza glede zakona o slovenski manjšini

Brez pretiranega optimizma

V trindvajset strani dolgem programu petstrankarske koalicije so to-krat po zelo dolgem času tudi izrecna obveza vlade »za iskanje pozitivnih rešitev glede zakonske zaščite slovenske manjšine« in predlogi, »da se na splošno uredi ta problematika«, še prej pa so podrobno navedeni za-konski ukrepi v korist posameznih de-žel s posebnim statutom, za našo De-želo Furlanijo - Julijsko krajino pa dokument omenja dopolnilne norme pri izvajanju statuta.

Vsekakor je pomembno dejstvo, da so ta vprašanja konkretno navedena v programskih obvezah, saj je prak-sa že taka, da se težko uresniči vse ono, kar je v obvezah navedeno, zelo težko ali skoro nemogoče pa ono, kar ni izrecno navedeno. Torej nobenega pretiranega optimizma ob istočasnem poudarjanju sprejete obveze.

Odpirajo pa se tudi nekatera kon-kretna vprašanja: 1. Kaj so dopolnil-ne norme za izvajanje statuta naše Dežele? Gre tudi za norme, ki se na-našajo na pristojnosti Dežele glede slovenske manjšine? O tem je bilo že mnogo sporov in pričakujemo, da gre tudi za naša vprašanja, saj je prav prisotnost slovenske manjšine glavni razlog, da je Furlanija - Julij-ska krajina dežela s posebnim sta-tutom.

Obveza o zaščitnem zakonu pravil-no deli manjšine in zakonski postopek na dva dela: na zaščito slovenske manjšine in na vse ostale manjšin-ske skupnosti, česar ne gre mešati in ustvarjati zmedo. Nejasno je sklice-vanje na številne zakonske osnutke, ko je znano, da se je vlada obvezala, da bo sprejela svoj osnutek. To je bila obveza predsednika Craxija pred dobrim letom v Beogradu in taka ob-veza bo najbrž tudi na dnevnem re-du razgovorov ob bližnjem obisku ju-goslovanskega zunanjega ministra v Rimu.

Danes v Rimu sestaneček o tržaških krajevnih upravah

NA 5. STRANI

Vlada bo iskala pozitivno rešitev za našo manjšino

RIM — Predsednik vlade je včeraj v senatu posvetil pozornost skoraj iz-ključno temeljnim političnim proble-mom države, medtem ko je podrobne programske obveznosti obnovljene pet-strankarske koalicije vključil v doku-ment, ki so ga popoldne razdelili sena-torjem in poslancem. V tem dokumen-tu, ki so ga tajniki petih strank večine odobrili v začetku prejšnjega tedna, je govor tudi o naši manjšini in to v poglavju, ki se nanaša na institucio-nalno politiko in na reformo države.

»Na področju posebnih avtonomij, piše v tem poglavju, bo vlada spod-bujala parlament, naj obnovi poobla-stila za izvajanje statuta Dežele Aoste in naj odobri ustavni zakon, ki spre-minja časovni mandat deželnih sve-tovalcev v deželah s posebnim statu-tom. Vlada si bo sporazumno z Deželo

prizadevala tudi za revizijo statuta Dežele Sicilije ter za odobritev dopol-nilnih norm pri izvajanju statuta Fur-lanije - Julijske krajine. Istočasno bo naredila vse za hitro in celovito izva-janje »paketa« za deželo Tridentinsko - Južno Tirolsko in to na podlagi že de-finiranih smernic, s posebno pozor-nostjo na izvajanje principa o etnični proporcionalnosti pri javnih natečajih in pri natečajih, ki jih bo v kratkem razpisala državna železnica.«

»Deloma vezani na zgoraj omenje-na vprašanja so tudi vprašanja jezi-kovnih manjšin, ki od začetka zaka-nodaje čakajo na rešitev svojih pro-blemov. Po eni strani gre za številne zakonske osnutke za slovensko manj-sino, po drugi pa za predloge, ki bi splošno uredili to problematiko. S tem v zvezi se večina in vlada obvezujeta za iskanje pozitivnih rešitev.« (ST)

Vprašanju časovne omejenosti vlade se je Craxi izognil

SANDOR TENCE

RIM — Slavospev stabilnosti in delu, ki ga je opravila prva vlada s socialističnim predsednikom. Tako bi lahko na kratko ocenili včerajšnji Craxijev govor pred senatorji, med katerim je predstavil parlamentu no-vo vlado ter obrazložil njene temelj-ne programske smernice, ki jih je kasneje dopolnil še s programskim dokumentom obnovljene večinske koa-licije. Ministrski predsednik se je izognil vsaki kritični oceni vladne krize in istočasno spretno spregledal ali le površno omenil znana sporna vprašanja, kar bi lahko sprožilo nove polemike med zavezniki, posebno med

demokristjani in socialisti. Craxi se je torej odločil za mirni iztek krize, skoraj pozabil na svoj živahni in zbadljivi značaj ter se zatekel k optimizmu s težko prikritimi občut-ki zmagovalca.

Predsednik je uvodoma podčrtal, da si ljudje želijo stabilnih vlad, ki še ne predstavljajo vsega, so pa bi-stveni pogoj za učinkovito delo kabī-neta, pri čemer je izrazil prepriča-nje, da bo sedanja koalicija vzdržala do naravnega izteka zakonodaje. V nadaljevanju ni hotel poglobiti deli-katnega vprašanja časovne omejeno-sti nove vlade in dodal le »da bo koa-licija zaščitila stabilnost na podlagi izvajanja doslednih sporazumov med

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Stroga kazen športnega razsodišča prizadela tudi Udinese in Triestino

MILAN — Disciplinska komisija no-gometne zveze je včeraj izrekla zelo stroge kazni na račun društev in posa-meznikov, ki so bili vpleteni v škan-dal o črnih stavah. Tako bo videmski Udinese prihodnje leto igral v B ligi, Lazio bo nazadoval v C1 ligo, Perugia v C2. Vicenza bo ostala v B ligi, med-tem ko so Triestino kaznovali z odvze-mom 5 točk, ene v pretekli sezoni, 4 pa v prvenstvu 1986/87, tako da se bo zelo težko potegovala za dobro u-vrstitev.

Disciplinska komisija je kaznovala tudi predsednika Udineseja Mazzo, ki so ga suspendirali za pet let, igralca Triestine Braghina pa, ki je svoje dru-štvo spravil v težave, so diskvalifi-cirali za tri leta. Zanimivo je, da so oprostili voditelja Napolija Allodija in da so njegovo ekipo prav tako opro-stili vsake krivde. Temu sklepu prav gotovo niso botrovala anonimna gro-zilna pisma, ki so jih v zvezi s po-ložajem Napolija prejeli člani komisi-je in napovedi, po katerih naj bi bil ves Neapelj pred vstajo.

NA 10. STRANI

Razsodba, s katero je nogometna pravica udarila po številnih prvoliga-

skih in drugoligaških društvih ter spremenila obličje obeh prvenstev, je že in bo v prihodnjih dneh še bolj predmet številnih razprav širše jav-nosti, a tudi družbenopolitičnih de-javnikov, saj je poklicni nogomet v Italiji fenomen, ki presega zgolj športne okvire in se lahko celo u-pravičeno sprašujemo, ali sploh še pripada svetu športa; vsaj takšnega, kakršnega pojmujejo vsi tisti, ki se z njim ukvarjajo ljubiteljsko. Velik odmev bo imela razsodba seveda tu-di v naši deželi, saj sta med naj-bolj prizadetimi društvi prav Udine-se (edini prvoligaš, ki je izpadel) in Triestina (izgubila je možnost, da bi napredovala v prvo ligo in spričo kazni, ki se ji obeta v prihodnji sezoni — minus štiri točke — tudi napovedi za bližnje prvenstvo niso nič kaj spodbudne). Toki bolj ali manj razsodnih reakcij se ne bomo pridružili, nekaj ugotovitev pa je vendarle moč izluščiti. Predvsem je treba pozdraviti razsodbo. V državi, v kateri se marsikateri proces kon-ča brez krivcev in brez krivde, so naši nogometni sodniki pogum, da zarežejo v živo, saj si ni težko za-misliti, da so bili tarče številnih pritiskov, posledica ogromnih intere-sov, ki se vrtijo okrog nogometa. S

svojim sklepom so prav gotovo o-pravili pomembno preventivno de-ja-nje, ki bi moralo vsekakor prispe-vati k zatrtju črnih stav in umaza-nih poslov okrog najbolj popularne športne panoge v Italiji.

Čeprav o korektnosti sodnikov ne gre dvomiti, sklepi nogometne zveze, vsaj kar se tiče Triestine, dokaj pre-senečajo. Z obsodbo predsednika Maz-ze in tehničnega direktorja Corsija, je namreč položaj Udineseja, žal ne-sporen. Kar se tiče tržaškega dru-štva pa popolna oprostitvev general-nega direktorja Piedimonteja, doka-zuje, da društvo v afero ni bilo vpleteno. Triestina plačuje torej težek davek nepoštenosti svojega igralca Braghina, to pa v skladu z določi-lom disciplinskega zakonika nogomet-ne zveze, po katerem društvo odgo-varja za dejanja svojih registriranih članov. Gre vsekakor za dokaj ana-hronistično določilo, ki bi ga bilo verjetno treba čimprej, če že ne u-kiniti, vsaj prilagoditi sedanjim raz-meram, saj je dandanes, ko imajo nogometaši veliko več svobode in o-sebnih interesov, kot včasih, nemogo-če zahtevati od društev, da bi jih povsem zaščitila pred spletkarji ozi-roma odvrnila od vsakovrstnih skuš-njav, ki se jim ponujajo. (ak)

Smrtna nesreča pri Vilešu

GORICA — Furlanski izseljenec v Belgijo, ki se je za poletne po-čitnice vrnil v rojstni Maniago, je včeraj popoldne izgubil življe-nje v srhljivi prometni nesreči na avtocesti Trst - Benetke, blizu vstopne postaje pri Vilešu, okrog 17. ure.

Petindvajsetletni Giancarlo Bo-nini, z bivališčem v Bruslju, si-cer pa doma iz Maniaga, se je peljal v svojem avtomobilu, ko je vanj naletel tovornjak, ki ga je vozil sofer Gino Stabile iz Folja-na. Tovornjak je po pričevanjih očividcev dobesedno pomastil av-to in se nato ustavil kakih dvesto metrov dlje.

Bonini je zadobil hude poškod-be, moral pa je čakati precej ča-sa, preden so ga lahko izvlekli iz skrotovičnih razbitin. Prepe-ljali so ga v bolnišnico v Palma-novi, odtod v Videm, kjer pa o-sebju oddelka za oživljanje ni u-spelo, da bi mu rešili življenje.

Po sporazumu med državami OPEC je cena petroleja takoj poskočila

ŽENEVA — Predsednik Organizacije držav izvoznic petroleja (OPEC), nigerijski minister Lukman, je potrdil, da je vseh trinajst članic pristopilo k predlogu Ira-na, da bi znižali proizvodnjo za dva meseca. Po tem predlogu bi vse države članice, razen Iraka, katerega kvota ne bo povržena omejitvam, znižale proizvodnjo na raven, ki so jo imele po sporazumu oktobra 1984. Po-nudba držav članic bi se s tem omejila na približno 16 milijonov sodov dnevno.

Po mnenju opazovalcev predstavlja dogovor veliko politično zmago Irana in poraz strategije Saudske Ara-bije, ki je skušala s povečanjem ponudbe toliko znižati ceno, da bi postala ponudba držav nečlanic OPEC, z višjimi stroški črpanja, nekonkurenčna. Prodajo bi po-večale prav članice OPEC, ki imajo najnižje proizvodne stroške. Odpoved tej strategiji je postala nujna, ko je bilo očitno, da so posledice nizkih cen večje za države članice kot za zunanje konkurente, ki imajo, kot Sov-jetska zveza, Velika Britanija ali Norveška bolj razvito in diferencirano ekonomijo.

Če bodo vse države članice spoštovale sporazum bo po vsej verjetnosti cena petroleja spremenila dosedanj

negativni trend. Najbolj se bodo s tem okoristile države proizvajalke z velikimi deviznimi dolgovi, kot je Me-hika, ki so imele zaradi nizke cene petroleja občutno znižanje prihodkov in s tem velike težave pri odplačevanju dolgov, kar je povečalo pritisk na svetovno de-narno tržišče. Negativne posledice bodo občutile države, ki so energetsko odvisne od uvoza petroleja, med temi Italija, pri katerih bo ponovno povišanje cene privedlo do posledičnega zvišanja energetskih stroškov. Prav te države so se v največji meri okoristile s padcem cene petroleja, ki je imel pozitivne posledice pri omejevanju inflacije in znižanju zunanjetrgovinskega primanjkljaja.

Na trgu pa so se medtem občutile prve reakcije. Na mednarodni borzi petroleja v Londonu je cena su-rove nafte tipa Brent, ki jo črpajo iz Severnega morja, poskočila za septembrske dobave na 14,5 - 15 dolarjev, kar pomeni povišek 4,5 dolarja glede na ceno prejšnje-ga tedna. Posledice bodo torej višje cene petroleja, ki pa bodo s težavo, kot menijo opazovalci, dosegle raven 17 - 19 dolarjev, kar so si postavili za cilj ministri držav članic OPEC.

Enainštirideset let po Hirošimi

Te dni poteka 41. obletnica atomske eksplozije nad Hirošimo. Ob tej prilož-nosti se vrsti v tem mestu mnogo osebnosti: na sliki je južnoafriški škof Tutu med ogledom hirošimskega muzeja (Telefoto AP)

• Vprašanju časovne omejenosti vlade se je Craxi izognil

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zavezniki, ki pa po njegovem mnenju očitno ne zadevajo parlamenta. Craxi je mnenja, da sedanja koalicija nima konkretnih alternativ, čeprav je priznal, da sam ne zna oceniti ali je vladna kriza to zaveznitvo ošibila ali okrepila. To pa ni tako važno, medtem ko je prvenstveno važno, da bo večina v prihodnjih dveh mesecih čimveč naredila v korist države, je sklenil politično preambulo ministrski predsednik, ki ni niti enkrat omenil odnosa nove vlade do KPI.

Craxi je v nadaljevanju naglasil, da mora Italija na najboljši način izkoristiti naklonjene mednarodne gospodarske razmere, v prvi vrsti z

zaježitvijo kroničnega državnega deficita, z druge strani pa z učinkovitim bojem proti brezposelnosti. Izrazil je zadovoljstvo zaradi stalnega padanja inflacije in napovedal, da se bo vlada, takoj po poletnem premoru, resno lotila izdelave prodornega finančnega zakona, ki naj bi ga parlament odobril še pred koncem leta.

Veliko pozornost pa je govornik namenil italijanski zunanji politiki in položaju na mednarodnem prizorišču. Poudaril je, da vlada zelo pozorno sledi razvoju odnosov med vesilama in da v tem sklopu ceni nedavne sovjetske predloge za postopno razorožitev, predvsem na področju jedrskega orožja.

Bil je precej spravljen do Libije in

do Gadafija, čeprav je ponovil, da bo Italija v primeru morebitnega libijskega napada takoj odgovorila. V upanju, da do tega ne bo prišlo, si bo Rim prizadeval za krepitev sodelovanja in sožitja z vsemi sosedami (torej tudi z Libijo) ter za ohranitev miru na sredozemski šahovnici. Craxi je nato omenil tragedijo Čila in borbo tamkajšnjega ljudstva proti vojaški diktaturi, ponovil ostro nasprotovanje južnoafriškemu rasističnemu režimu ter se ob koncu spomnil položaja v Kampučiji in v Afganistanu.

Glede ostalih notranjih vprašanj, je Craxi izrazil željo, da bi Italija se hitreje stopila na pot ekonomskega napredka in civilne dozorelosti, pri čemer je treba opremiti javno in po-

litično življenje s sodobnimi in zlasti z učinkovitimi ustanovami. Govoril je o potrebi po reformi šole in univerze, po zaščiti okolja in naravnih lepote ter o boju proti prestopništvu, širjenju mamil in organiziranega kriminala. Ob koncu pa je pristavil, da bo vlada z novimi zakoni skušala preprečiti ljudske referendume o vprašanih sodstva, za katere so dali pobudo radikalci, socialisti in liberalci, medtem ko se je izognil omembe napovedanega referenduma o jedrski energiji. Senat bo odobril zaupnico najbrž že drevi, poslanska zbornica pa predvidoma v petek. Nato vsi na počitnice, do polovice septembra, ko se bodo spet odprla vrata parlamenta.

SANDOR TENCE

Genscher v Jugoslaviji

DUBROVNIK — Zahodnonemški zunanji minister Hans Dietrich Genscher je včeraj dopoldne dopotoval v Dubrovnik na dvodnevni delovni obisk v Jugoslavijo. Na tamkajšnjem letališču je gosta iz ZRN pozdravil zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarevič s sodelavci.

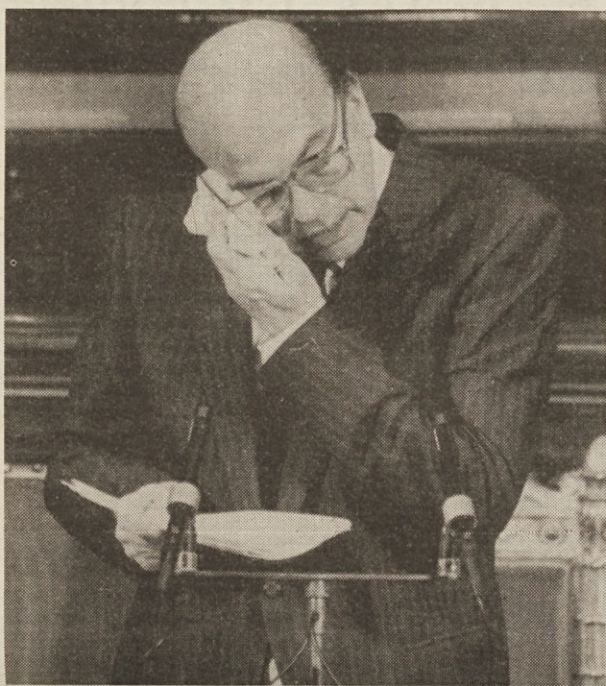
Takoj po Genscherjevem prihodu so se v vili Lapad v Dubrovniku začeli pogovori med voditeljema diplomacij obeh držav. Dizdarevič in Genscher preučujeta vse vidike dvostranskega sodelovanja, predvsem gospodarskega in najbolj žgoča mednarodna vprašanja. Pričakovati je, da bosta največ pozornosti namenila odnosom med Vzhodom in Zahodom, evropskim gibanjem v luči stockholmskega in dunajskega sestanka konference o evropski varnosti in sodelovanju in dejavnosti neuvrščenih držav. ZRN namreč kaže vidno zanimanje za priprave na vrh neuvrščenih v Harareju in za vprašanja, o katerih bodo tam razpravljali.

Aretacija v zvezi s petoveljskim atentatom

BENETKE — V zvezi s preiskavo o petoveljskem atentatu so včeraj v Benetkah aretirali 52-letnega zdravnika Carla Maria Maggia, ki je obtožen obnavljanja fašistične stranke in posesti razstreliva. Obtožbe se nanašajo na vrsto atentatov v Veneti in v Furlaniji - Julijski krajini v začetku sedemdesetih let. Maggijevo ime je preiskovalcem baje posredoval eden izmed obtožencev, Vincenzo Vinciguerra, ki je dejal, da mu je benetški zdravnik priskrbel razstrelivo za atentat na nekega demokratičnega veljaka v Furlaniji - Julijski krajini.

BOLOGNA — Fašisti Mario Tuti, Luciano Franci in Piero Malentacchi, ki jih je prvostopenjsko sodišče 20. julija 1983 zaradi pomanjkanja dokazov oprostil obtožbe pokola na brzcu Italicus (Rim - Brenner) dne 4. avgusta 1974, bodo 10. novembra sedli pred prizivne sodnike.

Ploskanje Craxiju v palači Madama ne odraža resničnega vzdušja v večini

RIM — Ploskanje, ki ga je petstrankarska večina namenila Craxiju v dvorani palače Madama ne pove vse resnice o počutju v večini v zvezi s programskim govorom predsednika vlade. Vrsto kritik je bilo namreč moč zabeležiti predvsem med republikanci, vendar jih je bilo opaziti tudi iz nekaterih sektorjev krščanske demokracije, medtem ko so bili zelo negativni komentariji komunistične partije.

Spadolini, ki je mnenja, da bi Cossiga naredil bolje, ko bi poveril od vsega začetka mandat Craxiju namesto Andreottiju, je to križico označil kot »eno najtemnejših« in dodal, da je bolje, da nekateri aspekti ostanejo za vedno v senci. Nato je obtožil Craxija, da pretirava z optimizmom, ko govori o boju proti terorizmu in o gospodarski politiki. Po njegovem mnenju bo ugodna gospodarska konjunktura v svetu upadla, preden bo Italija izkoristila vse pozitivne učinke. V članku, ki ga objavlja glasilo republikanske stranke je še opozorilo na notranje nevarnosti v vladi, pri čemer sta nedvomno mišljena Formica in Donat Cattin.

Previdnejša so uradna stališča krščanske demokracije. Predsednik vsedržavnega sveta te stranke Arnaldo Forlani, ki je bil eden glavnih pobudnikov posredovanja za nastanek druge Craxijeve vlade in je kot tak jamčil za zamenjavo v predsedstvu vlade, se je moral prav v zvezi s tem zelo potruditi, da je po-

miril duhove demokristjanskih senatorjev. Zagotovil je, da bo Craxi spoštoval obveze in da ne bo peljal socialistične stranke iz sedanje večine. Časnikarjem pa je pojasnil, da je Craxi obrazložil sporazum med strankami z namenom, da zagotovi programsko kontinuiteto celotni zakonodajni dobi. V krščanski demokraciji pa niso vsi tega mnenja in ne delijo s Forlanijem zadovoljstva za doseženi sporazum. Član Andreottijeve struje Cirino Pomicino je naslovil na podpredsednika poslanske skupine KD Gittija pismo, v katerem zahteva razpravo v skupini preden pride do izvolitve novega predsednika, ki bo zamenjal Rognonija, ki je postal minister. Cirino Pomicino poudarja »prižadevanja nekaterih prijateljev, da stkejo to, kar so drugi uničili«.

Odločno negativna pa je ocena komunistične partije. Chiaromonte je programske izjave ocenil kot »seznam banalnosti«. Pecchioli pa govori o »nedostojnem govoru«. Po njegovem mnenju je Craxi prišel obrazložiti dobre namene, medle obljube, kot če bi krize sploh ne bilo in bi se stranke ne pripravile med seboj več tednov. Craxi po Pecchiolijevem mnenju ni govoril o zamenjavi in ni posredoval predlogov za rešitev številnih problemov, pred katerimi se nahaja država. »Ta molk je ogledalo izredne krhkosti doseženega sporazuma,« je še dejal Pecchioli.

G. R.

Zaradi popustljive politike do južnoafriškega režima

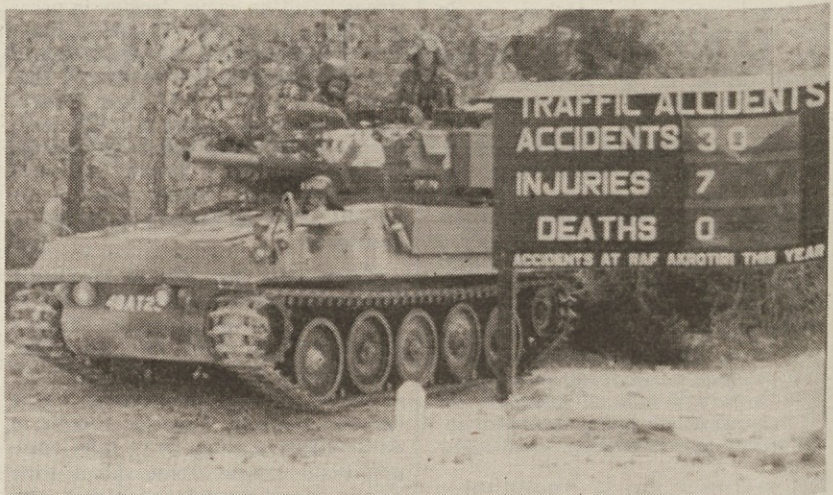
Thatcherjeva čedalje bolj osamljena temelji Commonwealtha pa se majejo

LONDON — »Minivrh« Commonwealtha se je končal, stališča o politiki do Pretorie pa se niso spremenila: Thatcherjeva ni popustila in vztraja pri tezi o omejenih gospodarskih sankcijah (prostovoljna prekinitev naložb v Južni Afriki, prepoved uvoza premoga, železa, jekla in zlatnikov iz nje ter prostovoljno odpovedovanje turističnih potovanj vanjo), predstavniki Avstralije, Bahamov, Indije, Kanade, Zambije in Zimbabveja pa ocenjujejo te ukrepe kot smešne in nesprejemljive. Uradno sporočilo o izidu sestanka sicer omenja možnost, da se London premisli, toda indijski premier Gandhi temu ne verjame: »Thatcherjeva je osamljena, Velika Britanija pa ni odslej več voditeljica Commonwealtha«, Mugabe (Zimbabve) »železni dami« očita, da je izdala Južno Afriko in afriško celino sploh, in grozi s povračilnimi ukrepi, Kaunda (Zambija) je Thatcherjevo označil kot obojevalko platine in zlata itd. Molčal je le Hawke (Av-

stralija), toda opazovalci menijo, da bi bojkot Južne Afrike Avstralcem kot izvoznikom surovin veliko koristil.

Predsednica britanske vlade je bila med razgovorom s časnikarji videti v zadregi in močno utrujena. »Apartheid je krivičen in mora izginiti, tega pa ne bo moč doseči z ostrimi gospodarskimi sankcijami, ampak izključno s pogajanjem« je izjavila. Dejstvo je, da se je po tridnevem razburljivem sestanku v Londonu zgradba Commonwealtha močno zamajala in da v 49-članski skupnosti bivših britanskih kolonij nikdar več ne bo takšne enotnosti kot doslej. Izid »minivrh« je v Pretorii seveda naletel na zadovoljstvo, toda v tako imenovanem zahodnem svetu je še zaostril notranje politične spore. V Zvezni republiki Nemčiji se je npr. povečal pritisk na kanclerja Kohla, naj tudi borska vlada sprejme gospodarske sankcije proti Bothovemu režimu, in to ne le iz vrst opozicije, temveč tudi vladne koalicije.

»Scorpion« na straži

Po nedeljskem napadu prolibijskih gverilcev, v katerem sta bili ranjeni dve osebi, so Angleži okrepili nadzorstvo na svojem oporišču Akrotiri na Cipru, ki ga sedaj stražijo kar s tanki vrste »scorpion« (Telefoto AP)

NAIROBI — Rezultati pravkar končanega sestanka voditeljev sedmih članic Commonwealtha v Londonu (Britanije, Bahamov, Avstralije, Kanade, Indije, Zimbabveja in Zambije) so pokazali, da je konservativna vlada Margaret Thatcher v 49-članski britanski skupnosti narodov še bolj osamljena, kakor je že bila na lanskem vrhunskem sestanku te organizacije v Nassau na Bahamih. Afriški analitiki so pričakovali odkrito nesoglasje med Britanijo in drugimi šestimi članicami posebnega odbora za oblikovanje politike do Južne Afrike.

Tukajšnji opazovalci se po london-skem sporočilu, v katerem šestica soglasja z uvedbo gospodarskih sankcij proti Pretorii, o katerih so se sporazumeli lani oktobra v Nassau (če medtem Južna Afrika ne bi seveda sprejela bistvenih sprememb v politiki apartheida), medtem ko se je Britanija od njih ogradila, sprašujejo še marsikaj drugega. Najprej se postavlja vprašanje, ali nesoglasje na sestanku sedmerice oznanja tudi začetek razpadanja Commonwealtha, za katerega v Afriki v zadnjem času (zlasti po zaostrovanju odnosov z Britanijo) po vrsti ugotavljajo, da pravzaprav predstavlja relikvijo iz kolonialnih časov in simbolizira podrejenost nekdanjih kolonij dobivše kolonialne velesile.

Ugotovitve mimo moralnega pomena sklepa držav Commonwealtha Ukrepi proti Pretorii bodo afriškim državam bolj škodili kot koristili

Drugič se seveda postavlja vprašanje, kaj sporočilo v 17 točkah, ki vsem članicam Commonwealtha (z izjemo Britanije) nalaga uvedbo gospodarskih ukrepov proti Južni Afriki (od ukinitve letalskega prometa z državo apartheida, prepovedi uvoza kmetijskih pridelkov, ukinitve novih naložb v Južni Afriki, ukinitve vladnih skladov za trgovinske misije v JAR, prepovedi uvoza zlatnikov - krugerrandov, prepovedi prodaje računalnikov in jedrske tehnologije in do prepovedi izvoza nafte) pomeni za članice Commonwealtha, za afriške države in seveda za Južno Afriko. Ker so članice Commonwealtha razen redkih izjem (Avstralije, Kanade, Indije in morda še kakšne države) v gospodarskem pogledu šibke, je mogoče ukrepe proti Južni Afriki označiti predvsem kot demonstracijo političnega pritiska (v Londonu so go-

vorili o političnem in moralnem imperativu uvedbe gospodarskih ukrepov proti JAR), manj pa kot gospodarske pritisk, ki bi mogli resno ogroziti njeno ekonomijo.

Poznavalci afriških razmer razmišljajo celo tako, da bodo zaradi omenjenih ukrepov (ob tem se ne zaustavljamo pri vprašanju, ali in koliko bodo članice Commonwealtha spoštovale odločitve iz Londona) več škode utrpeli afriške države, katerih gospodarstva so praviloma šibka in ranljiva. Med temi državami je najmočnejši Zimbabve, ki ima tudi tesne in razvejane gospodarske stike z Južno Afriko. Med prvimi odmevi, ki so prišli iz Pretorie na odločitev sedmerice, je zaslediti grožnjo, da bo Južna Afrika uvedla posebne davke na uvoz vseh proizvodov iz Zimbabveja. Ker je Zimbabve v prevozu izvoza skoraj povsem odvisen od

južnoafriških prometnih poti (železnice in pristanišča), bi bila zapora teh poti dodaten udarec za Harare.

Glede gospodarskih sankcij proti Južni Afriki mnogi afriški analitiki govorijo o bumerangu, ki bo udaril nazaj po šibkih gospodarstvih Zambije, Bocvane, Lesota in Svazije (zadnje tri so gospodarsko tako rekoč povsem odvisne od Pretorie), Mozambika in drugih. Prepoved uvoza kmetijskih in prehranskih izdelkov iz Južne Afrike za Zambijo praktično pomeni, da bodo trgovine spet prazne, kakor so bile pred nedavnimi, preden so jih dobredno preplavili južnoafriški izdelki. Ob tem je seveda treba poudariti, da so vsi voditelji držav prve frontne črte v zadnjem času večkrat javno poudarili, da so pripravljeni na gospodarske in druge protiukrepe Južne Afrike in da so pripravljeni trpeti tudi pomanjka-

nje, če bi prispevalo k ukinjanju politike apartheida.

V Pretorii so brez dvoma že pred koncem sestanka v Londonu vedeli, da britanska vlada predvsem zaradi svojih velikih gospodarskih interesov v Južni Afriki (vrednost vseh naložb se suče okrog 20 milijard dolarjev, letna trgovinska menjava pa okrog 3 milijarde dolarjev) ne bo sprejela omembe vrednih ekonomskih ukrepov proti Južni Afriki. Po drugi strani se v državi apartheida že nekaj časa intenzivno pripravljajo na mednarodne gospodarske sankcije s kopičenjem strateško pomembnih surovin in izdelkov (poročajo zlasti o velikih zalogah nafte, urana, platine, zlata, prehranskih izdelkov itd.), kar je predsednik Botha označil z besedami: »Uprli se bomo vsem tujim pritiskom in dokazali, da se moremo boriti sami.« Če bi se gospodarskim in drugim pritiskom na Južno Afriko pridružile gospodarske velesile (ZDA, EGS in Japonska), potem bi bila podoba dokaj drugačna, vendar se v Pretorii tega ne bojijo. Gotovo pa je, da imajo tudi ukrepi, ki naj bi jih v prihodnje sprejele članice Commonwealtha veliko mednarodno gospodarsko-politično težo in zanesljivo je, da bodo oznanjeni ukrepi delovali v različnih smereh in z različnimi učinki.

AVGUST PUDGAR

Tudi iz Trsta na Veliko puntarijo

Gledališka predstava na prostem o slovenskih kmečkih uporih

Režija: Marjan Sreinc

Predstave: 9., 10., 14., 15., 16. avg. 1986 - 20.00 Spodnje Vinare pri Sentprimozu v Podjuni

TRST — Kot znano prireja celovška Slovenska prosvetna zveza v soboto premiero Kreitove Velike puntarije. O tem smo že veliko pisali, lahko samo še ponovimo, da bo predstava blizu Sentprimozu, seveda na prostem. Najbližji dohod do prireditvenega prostora je najbrž skozi Železno Kaplo, torej po mejnem prehodu na Jezerskem.

Bralce naj tudi opozorimo (ker je tudi pri nas dokajšnje zanimanje za sobotni ogled), da si lahko vstopnice za predstavo rezervirajo še danes na sedežu Zveze slovenskih kulturnih društev v Trstu.

Kmalu raziskovalni tabor »Kanalska dolina 86«

TRST — 25. avgusta se bo v organizaciji Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) in v sodelovanju Zgodovinskega odseka pri NSK, Društvom slovenskih naravoslovcev, ZOTK - GZM in Raziskovalno skupnostjo SRS, pričel 6. mladinski raziskovalni tabor »Kanalska dolina«. Po vztrajnih organizacijskih naporih se končno obeta

Pregledna razstava Mira Kranjca

SEŽANA — V sežanski Mali galeriji bodo jutri ob 19. uri odprli razstavo del Mira Kranjca. Gre za pregledno razstavo ob 70 — letnici slikarja, ki je in še upodablja predvsem tisočere značilnosti Krasa.

V Kranjčevem slikovnem opusu, piše Pavel Skrinjar, se Kras zrcali v vsej svoji mogočnosti: je siv in močan; je rjav in jesenski ter topel; je rdeč kot težka kraška terra rossa; je zelen v času svoje-ga prebujanja in je rumen v času svojega zorenja: in vedno poln in slikovit.

Kranjec se je rodil v Sežani leta 1916, dokončal je učiteljske v Trstu leta 1939, bil je udeleženec NOB, po osvoboditvi pa se je posvetil kulturnim dejavnostim na območju sežanske občine. Za delovanje je prejel plaketo Srečka Kosovega in republiško Odličje Svobode s srebrnim listom.

velikopotezna akcija, ki naj bi v plodnem sodelovanju z organizatorji in raziskovalnimi skupinami, pritegnila tudi komponente slovenskega kulturnega življenja in pomembnejše strukture iz obeh občin, kjer bo akcija potekala.

Načrt celotnega raziskovalnega tabora je dokaj kompleksno sestavljen. Delo bo pod vodstvom mentorjev potekalo v sedmih skupinah, od katerih ima vsaka svoj program ter glede na predmet raziskovanja ustrezno izdelan metodološki pristop.

ENEL želi graditi v FJK novo hidroelektrarno

TRST, TABLJA — Družba za električno energijo ENEL je deželni upravi predstavila načrt za gradnjo nove hidroelektrarne, ki naj bi jo postavili v bližini kraja Amaro. Po mnenju družbe ENEL bi nova hidroelektrarna krila potrebe krajevnega prebivalstva, ki se že leta srečuje s težavami povezanimi z električno energijo, istočasno pa je treba upoštevati, da bi taka struktura lahko povzročila nepopravljivo škodo naravnemu okolju. Prav zaradi tega dejstva so se na Tablji srečali predstavniki ENEL, deželni odbornik Bomben in predstavniki nekaterih Gorskikh skupnosti. Med slednjimi so bili tudi člani Gorske skupnosti za Kanalsko dolino, ki naj bi izkoristila ugodnosti nove centrale.

Načrt vsebuje dve varianti za celoten hidroelektrični objekt, centrala sama pa naj bi v obeh primer bila zgrajena v celoti pod zemeljsko površino. Voda naj bi po uporabi ponovno prešla v določeni vodni tok, kjer bi jo primerno razčiščevali za ponovno uporabo. Vodni tok naj bi bil tako rekoč izkoriščen po principu reciklaže. Za različici, ki se med seboj razlikujeta po dolžini omrežja in količini vode, bi predvidoma potrošili tudi različne vsote denarja, znesek pa se vsekakor suče okrog 450 milijard lir. ENEL se pri obeh svojih načrtih opira na dejstvo, da bi gradnja hidroelektrarne lahko krajevemu prebivalstvu omogočila vsaj začasno zaposlitev, poleg tega pa bi proizvedla 100 megawatov električne energije.

Predstavitvi tehničnega značaja je sledila obširna razprava, v katero so posegli vsi zainteresirani dejavniki, največ prostora pa so odmerili ekološkemu vprašanju. Pri gradnji hidrocentrale naj bi upoštevali naravno okolje, nenazadnje pa naj bi novi objekt zagotovil delo zlasti krajevemu prebivalstvu. Odbornik Bomben je v svojem posegu poudaril, da je srečanje le informativnega značaja, deželna uprava pa bo v okviru svojih pristojnosti omogočila gradnjo omenjenega objekta v primeru, da bo slednji res zadoščal potrebam krajevnega značaja, seveda v kontekstu vsedravnega ter finančno-gospodarskega interesa.

● LJUBLJANA — V ljubljanski pivovarni Union bodo letos v steklenice in sode natočili milijon in 800 tisoč litrov piva. V prvih šestih mesecih je proizvodnja tekla nemoteno, tako da so polletni načrt presegli za petino. Nekoliko se je povečal tudi izvoz. Največ piva izvozijo v Italijo in Avstrijo, letos pa so prodrli tudi na zahtevno švedsko tržišče.

Poletni sončni zahod

Čeprav so sončni zahodi na morju vsak dan, pa imajo poleti poseben čar

KRAJI V SLOVENIJI, ISTRI IN KVARNERSKEM ZALIVU, KJER SI LAHKO NABAVITE PRIMORSKI DNEVNIK:

LJUBLJANA: v vseh večjih kioskih ob nedeljah: kioska na avtobusni postaji kiosk na peronu železniške postaje kiosk v Kliničnem centru kiosk Borba na Titovi cesti kiosk Emona na Titovi (nasproti hotela Slon) kiosk Figovec ali na Trdinovi cesti ali kiosk nasproti hotela Lev (izmenično)

KRANJSKA GORA: kiosk Delo TTL Tobak Hotel Kompas

BOHINJSKA BISTRICA: kiosk TTG tudi ob nedeljah

BOHINJ - JEZERO: Turistično društvo - tudi ob nedeljah Hotel Zlatorog - tudi ob nedeljah

BLED: kiosk Casino kiosk Delo - Petrol kiosk Delo - Avtobusna postaja Avtokamp Šobec

ROGAŠKA SLATINA: kiosk TTL hotel Donat - tudi ob nedeljah kiosk Delo - Pernat-Mašera - tudi ob nedeljah

BOVEC: kiosk TTL kavarna na trgu (samo od nedeljah)

TOLMIN: kiosk Delo na avtobusni postaji kiosk TTL Leban Dragica bife Pirih (samo ob nedeljah)

KOBARID: kiosk TTL gostilna Kotlar (samo ob nedeljah)

DOBROVO: kiosk Delo

SOLKAN: Market Primorje bife Soča (samo ob nedeljah)

NOVA GORICA: vsi kioski avtobusna postaja (ob nedeljah)

ŠEMPETER: kiosk TTL - Štrukelj kiosk TTL - Mavec kiosk Delo - Drnovšček Market Primorje

VRTOJBA: Market Primorje

MIREN: kiosk Delo

RENČE: kiosk TTL

BRANIK: Market Primorje

KOSTANJEVICA NA KRASU: Market Primorje

ŠEMPAS: Market Primorje

OZELJAN: Market Primorje

AJDOVŠČINA: kiosk Delo - Fabčič - Zonta kiosk TTL (tudi ob nedeljah)

POSTOJNA: Knjigarna Primorski tisk kiosk Delo na avtobusni postaji kavarna Jadran (samo ob nedeljah)

ILIRSKA BISTRICA: kiosk TTL na Gregorčičevi ul. kiosk TTL na Cankarjevi ul. kiosk TTL na avtobusni postaji

SEŽANA: kiosk TTL - Paftizanska 33 Supermarket "Kras" (tudi ob nedeljah) bife Timav na avtobusni postaji (tudi ob nedeljah)

DUTOVLJE: Market Kras

KOMEN: Market Preskrba

GORJANSKO: Market Kras

LOKEV: Market Preskrba (tudi ob nedeljah)

DIVAČA: kiosk Delo na avtobusni postaji

KOZINA: blagovna hiša Timav (tudi ob nedeljah)

ŠKOFIJE: kiosk Barolin

ANKARAN: kiosk Delo posl. št. 16

KOPER: vsi kioski Dela in Primorskega tiska ob nedeljah: kiosk Delo na avtobusni postaji in kiosk Primorski tisk na Kidričevi ulici

IZOLA: kiosk Delo št. 3 kiosk Primorski tisk kiosk Babič - Ul. 1. maja Samopostrežna restavracija Stavbenik - Cankarjev drevored 17 (samo ob nedeljah)

PIRAN: knjigarna Primorski tisk kiosk Volčič - Tartinijev trg kiosk Cvetič - Tartinijev trg (tudi ob nedeljah)

PORTOROŽ: Primorski tisk - knjigarna (tudi ob nedeljah)

V glavnih kioskih: SAVUDRIJA NOVI GRAD UMAG VRSAR POREČ: kamping Solaris ROVINJ PULJ LABIN MALI LOŠINJ VELIKI LOŠINJ OPATIJA REKA KRK: Krk, Baška, Punat, Omišalj, Njivice RAB PAG

Philipp Vandenberg Hetera

44.

Difilides je imel rad takšna praznovanja in je cenil takšne nastope, in ni bilo malo tistih, ki so nad tem vihali nosove; toda njegov uspeh pri konjereji, njegovo bajeslovno bogastvo, zaradi katerega je moral opremiti polovico ladjevja, mu je prinašal ugled in vpliv v Atenah. Toda po smrti njegove mlade žene, ki je, kot so pripovedovali, pred desetimi leti umrla za neko spolno boleznijo, se je Difilides obdal z velikim številom služabnikov, tajnikov, sužnjev in vlačug, ki so mu prebrali iz oči sleherno željo. To je zadovoljevalo svojeglavega starčka.

Ko bi bil svoj denar samo zapravljjal, zapil ali ga potrošil za drage simpozije, bi ga bili Atenci zanesljivo kaznovali s prezirom. Difilides pa je hkrati veljal tudi za človeka, ki podpira lepe umetnosti in pomaga revežem.

Kolikor bolj so se bližali z dorskimi srebri obdanemu vhodnemu portalu vile, veliko bolj je bila Dafne prepričana, da nekaj ni v redu. Kje so hrupni, plešoč gostje, vesela glasba flavtistik? Le nekaj slavnostno oblečenih moških je bilo videti, ki so postavili okoli v majhnih skupinah, razpravljali s teatraličnimi kretnjami kot tragiki med dionizijskim tekmovanjem pesnikov.

Dafne se je obotavljala, ko so sužnji odložili nosila, in razmišljala o tem, ali ne bi dala sužnjem ukaz, naj se takoj obrnejo, tedaj pa ji je prišel naproti demarh Eksekias, predstojnik tega dela mesta, in v dostojni razdalji še dva demosija, sodna pisarja.

»Si Dafne, hčerka Artemida iz Mitilene?«

»Da, sem. Toda povej mi, kaj vse to pomeni.«

Častitljivi demarh ni odgovoril ničesar, le z gibom roke jo je povabil, in oba demosija sta jo vzela medse. Dva sužnja sta odprla vhodna vrata in odstrla pogled na dvorano iz bleščečega marmorja, v kateri je stalo najmanj sto gostov. Sredi dvorane je na odru ležal Difilides. Bil je mrtev.

»Pridi!« je prosil Eksekias s hladnostjo uradnika, ki mu je v tem položaju pripadla ta dolžnost, in odpeljal Dafne v malo pinakoteko, ki je olepšana z dragocenimi slikami in kipi rabila gospodarju za delovni prostor. Demark je sedel za pisalno ploščo na visokih nogah, razvil papiros in začel brati z dolgočasnim naglasom, iz katerega je bilo razvidno, da je to delo opravil že več stokrat:

»Jaz, Difilides, sin Atenca Kolofona, delam to oporoko pred imenovanimi pričami in pred demarhom Eksekiom, ki je zaprisegel, da bo prevzel izvršitev po Solonovih zakonih...«

Dafne je slišala demarhove besede kakor iz daljave: imena, sorodstvene vezi, hiše, posestva in kmetije. Nenadoma je uradni občutni okrepil glas in nadaljeval: »...Posestvo v Sunionu z vsemi tam zaposlednimi in vsakoletnim pridelkom, kakor tudi mestno hišo ob sveti cesti v Elevzino skupaj z zaposlenimi zapuščam heteri Dafne,

hčerki Artemida iz Mitilene. Goreče jo prosim, naj preme-ga svoj ponos in mi po smrti naredi to zadovoljstvo, potem ko mi je, ko sem bil še živ, odrekla sleherno naklonjenost.«

Uradnik se je v zadregi odkašljaj, zamrmral nekaj obrabljenih govorniških fraz in sklenil z besedami: »S tem sem opravil svojo dolžnost.«

ŠESTO POGLAVJE

Najglasneje so vpili prodajalci rib, ki so v svojih hvalah uporabljali prav nenavadne primerjave: »Sardine, slajše od medu!« — »Sipe, mehke kot ustrojeno usnje!«

Falernsko pristanišče v peščenem zalivu jugozahodno od Aten je bilo polno ladij, ki so pripeljale blago z vsega sveta. Majhne orehove lupine z zakrpanimi, oguljenimi jadri so pripeljale z otokov grozdje, fige, melone, granatna jabolka, hruške in slive. Iz široke, prostorne tovarne ladje pred otokom Evbojo so preklinjajoči goniči živine vihteli biče in naganjali debele ovce in krave z velikimi vimeni prek škripajočega mostiča na kopno. Mavri iz afriške Kirene, ki so jo Grki z otoka Tere naselili pred poldrugim stoletjem, so na glavah nosili svežnje silfionovih stebel in vreče s fižolom, lečo ali čebulo. Na ladjah Sirakužanov so se pristaniški nadzorniki prepirali s trgovci, ali je sir že plesniv ali pa šele dokončno dozorel. Egipčanska jadrnica z visokim jadrovjem je čakala, da bodo razložili njen dragoceni tovor papirusa. Ob njej je bila jadrnica iz Trakije z lesenimi zaboji in omarami, posteljnimi ogrodji in pohištvom. Iz Tesalije konji, psi iz Epira, slonova kost iz Libije, rozine z Rodosa.

Po razveljavitvi volitev jusarskega odbora

Deželno upravno sodišče sprejelo pritožbo lonjerske Enotne liste

V našem dnevniku smo že poročali o neprijetnem razpletu, ki je spremljal volitve v jusarski odbor za Lonjer. Na podlagi zapisnika so bile dejansko volitve razveljavljene in tržaški prefekt je zaradi tega v skladu z zakonskimi določili razpisal nove volitve za 24. t. m. Kandidati enotne lonjerske liste so se pritožili na deželno upravno sodišče (TAR) in zahtevali, da se trenutno zaustavi sklep prefekta o razpisu novih volitev in da se glasovnice ponovno preštejejo, saj je očitno, da je prišlo do napake pri sestavi zapisnika.

TAR je imel prvo razpravo 29. julija. V imenu lonjerskih kandidatov sta bila prisotna Luciano Malalan in Odo Kalan. Sodniki so pregledali pritožbo, vprašali prisotne, če imajo še kaj dodati in so ugotovili, da je bila pritožba utemeljena. Zaradi tega je TAR naročil tržaškemu prefektu, da imenuje posebnega ad hoc komisarja, ki bo moral prevzeti in komisijsko pregledati veljavne glasovnice ter sestaviti nov zapisnik. Po vsej verjetnosti bodo morali prisostvovati ponovnemu štetju glasov predstavniki tožiteljev. Izredni komisar bo moral sporočiti svoje iz-

sledke sodišču do 30. septembra in nova razprava je napovedana za 29. oktober ob 10. uri. Iz poteka razprave je bilo jasno razvidno, da je bila pritožba utemeljena in da je bila vsa dokumentacija skrbno in strokovno pripravljena. Za to gre posebna zahvala SKGZ, ki je priskočila napo

Uprava občine Dolina poziva prebivalce Gročane, Peska, Drage in Botača, naj zaradi kritične situacije z dobavo vode ne zalivajo kmetijskih površin in vrtov, ker bi v nasprotnem primeru utegnili zmanjkati vode tudi za osebne potrebe prebivalstva.

moč kandidatom enotne lonjerske liste.

Ostane še vedno odprto vprašanje, kako je bil sestavljen volilni zapisnik, saj izvirajo vse težave in nesporazumi prav iz samega zapisnika. Takih grobih napak si ne more dovoliti predsednik volilne komisije, saj so bila navodila jasna in enostavna. Poleg tega je bila v Lonjerju predložena le enotna lista, kar je vsekakor še olajšalo delo volilni komisiji. O takih spodrseljajih bi se dalo mnogo govoriti, a važno je le, da bo zadeva ugodno rešena, tudi če so morali kandidati izgubiti mnogo časa in denarja, da se zadeva uredi. (zk)

Septembra konferenca o Tržaškem arzenalu

Tovarniški svet Tržaškega arzenala sv. Marka si je prevzel odgovornost, da ob sodelovanju sindikatov in na osnovi podrobne analize stanja in problemov v tem obratu izdela konkretne predloge, da bi tržaško ladjedelstvo našlo pot iz krize, ki jo že vrsto let preživlja. V ta namen je sklenil organizirati konferenco o produkciji, ki bo 15. septembra v konferenčni dvorani Trgovinske zbornice in na katero so povabili predstavnike dežele in drugih krajevnih uprav, političnih in socialnih sil. Ambiciozen namen konference pa je začrtati novo vlogo arzenala tako glede produkcije kot zaposlovanja.

Konferenca se bo začela ob 9. uri z uvodnimi poročili, nadaljevala pa se bo ves dan z razpravo. Zaključke bodo povzeli okrog 17. ure.

pismo uredništvu

Stari in novi problemi Mačkolj in Prebenega

Spoštovano uredništvo
Ljudje iz raznih krajev s pismi uredništvu časopisov želijo opozoriti javnost o raznih krajevnih ali širših problemih. Zato smo se odločili, da pogledamo malo stanje pri nas in ga prikažemo javnosti v upanju, da bodo pristojni krogi primerno ukrepali.

Ker smo v poletnem času, bomo začeli kar s problemom vode. Kot že prejšnja leta je občina (Dolina) omejevala dobavo vode zaradi "trajanja suše" dvakrat dnevno (od 14. do 18. ure in od 22. do 6. ure zjutraj). Prizadeti prebivalci pa s tem pravzaprav ne vedo za resnični vzrok gornjih omejitev. Če je kriva "suša", zakaj potem velja omejitev samo za Mačkolje, Prebenega in Križpot? Vzrok so lahko samo preozke cevi, ki dovajajo vodo v zadevne rezervoarje.

Nekateri deli vasi v Mačkoljah še vedno nimajo v primerni bližini zabojev za odlaganje smeti, čeprav morajo plačevati zadevne takse enako kot tisti, ki imajo zaboje v bližini.

V središču vasi Pri lipi je pred leti poseben znak opozarjal voznike na širino ceste skozi spodnji del vasi, kar je danes še bolj potrebno, da se prepreči "zagate" s preširokimi vozili. Prav tako je tu potrebno namestiti prometno ogledalo.

Na Križpotu manjkajo cestni znaki, ki bi opozarjali voznike, zlasti na cesti od Oreha proti mejnemu prehodu Osp, na omejitve hitrosti v naseljih.

Končno ne moremo mimo še drugega problema, ki razburja domače prebivalstvo. Gre namreč za praktiranje motokrosa po novi gozdni poti v bližini Vinjana v višini mosta čez Reko, ki je bila lani napravljena celo brez predhodnega obvestila prizadetim lastnikom. Če je bil ta novi dohod v gozd res potreben, bi morala gozdna ali občinska uprava (področje spada pod občino Dolina) poskrbeti za namestitve zapornice in opozorilne table, za kakšno pot gre.

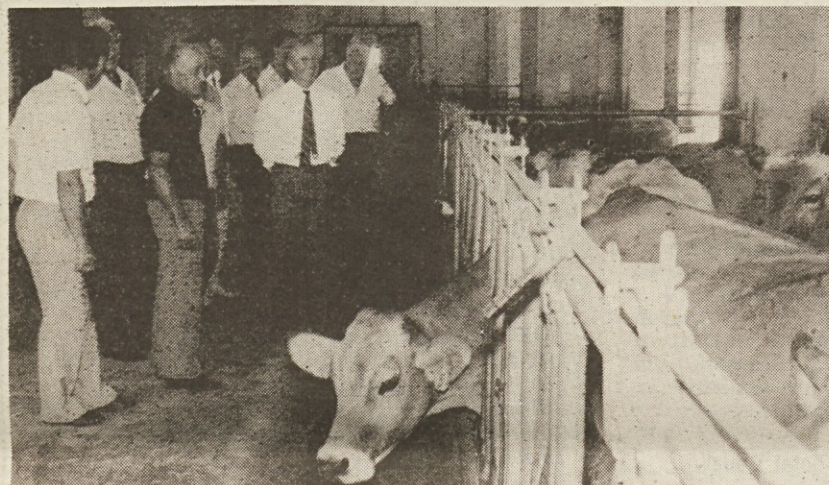
Drugo področje, kjer se je razbohotil motokros, je področje na Zlati kroni (Mont), kjer je steza za divji motokros speljana kar čez občinski vodovodni rezervoar, ne da bi občina doslej kaj ukrenila proti temu.

Vprašanje zase je stanje poljskih poti, ki jih nihče ne popravlja in oskrbuje.

Problemov torej ne manjka. Vendar za sedaj bi zaključili s tem bežnim pregledom in upanju, da jih bodo občinska in druge uprave vzele resno v poštev in jih tudi rešile v skladu s svojimi pristojnostmi. Bolj kot obljube so potrebna stvarna dejanja.

Nekateri vaščani iz Mačkolj

Mirošič obiskal zadružne objekte

V ponedeljek jutraj je jugoslovanski generalni konzul Drago Mirošič na povabilo Kmečke zveze in v spremstvu uglednih gostov iz matične domovine, predstavnika Gospodarske zbornice SFRJ Alojza Rožmana in predstavnika Ljubljanske banke Cirila Čehovina, obiskal kmečke zadružne objekte na Tržaškem. Predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin, tajnik Edi Bukavec ter direktor Grmade Helena Magajna so goste najprej popeljali na obisk dolinske Živinorejske zadruge Dolga krona, kjer sta jih sprejela predsednik Drago Slavec in odbornik Josip Sancin. Na kratko sta jim opisala delovanje, jih seznanila s programi za bodočnost, osvetlila pa sta tudi težave, s katerimi se mora združga soočiti pri delu. V Zadružni kraški mlekarini na Repentabru je generalnega konzula in njegovo spremstvo pozdravil predsednik Alojz Krizmančič, v Zadružnem hlevu v Praprotnu pa direktor Darko Zidarič. V tem enodnevnem obisku so se gostje seznanili ne le z vsemi zadružnimi objekti v naših krajih, temveč tudi s pobudami in dejavniki, ki so dolgoletno potrebo po združevanju uresničile in s tem pripomogle k utrjevanju take tradicionalne gospodarske dejavnosti kot je kmetijstvo.

V popoldanskih urah so si generalni konzul in njegovi spremljevalci ogledali še kmetije, ki se bavijo z agroturizmom in z neposredno prodajo domačih pridelkov.

Na sliki: Generalni konzul Mirošič in gostje med obiskom hleva zadruge Dolga krona.

»Nujno zlo« pred odhodom na počitnice

Dolgo čakanje na potni list

»Za obnovo potnega lista sem že tretjič v vrsti. In vsa kič moram čakati najmanj dobro uro.« Debelušasta gospa godrnja in uporablja popisano polo kolkovanega papirja namesto pahljače. Sama ve, kot vedo tudi ostali, ki bolj ali manj nemirno čakajo v vrsti pred enim izmed tolikih uradov tržaške kvesture, da to nič ne zaleže.

Na hodniku je soparno. Vsakih nekaj sekund se odprejo kaka vrata in funkcionar s polno mapo papirjev je že zaprl druga vrata za sabo. V vrsti je kar precej otrok, ki so še bolj nestrpni od staršev. Morda se sprašujejo, kaj neki je zabil mamo in očeta v tako nezanimiv prostor, kjer je tako neznošno vroče.

Slično vprašanje smo si postavili tudi mi. Zamikalo nas je, da pobilže spoznamo to sezonsko bolezen potnega lista. Zakaj nas poleti čakajo take vrste na kvesturi? Zakaj moramo v tem letnem času čakati vsaj dvajset dni, da nam izročijo ta dokument? Zakaj je tako malo uslužbencev v uradih, pred katerimi stojimo po cele ure?

Kdo bi nam na kvesturi odgovoril?

Šef kabineta D'Acierno? Potni listi so le eden izmed njegovih tolikih opravkov. Kljub temu nas vljudno sprejme in nam skuša obrazložiti nekaj, kar je po njegovem mnenju samo po sebi umevno in sicer, da so ljudje pretežno leni in pozabljivi in da navalijo na kvesturo in na ostale komisariate, ko imajo vodo že do grla, ko jih ustavijo na meji, ker so brez kolk na potnem listu, ko morajo drugi dan "nujno" na počitnice. Zaveda se, da je v poletnem času število uradnikov nezadostno (prav to vprašanje smo mu hoteli postaviti), takemu navalu ljudi pa ne bi bili kos niti v "mrtvih mesecih".

Vsi pa le ne bodo pozabljive šleve ali smrdljive lenobe. Kaj pa če nam potni list zapade ravno poleti? Šef kabineta nam odgovori kar z vprašanjem »Zakaj ga ne obnovite prej?«

Kako prej? »Potni list lahko obnovite do 6 mesecev pred datumom, ko vam zapade, ne da bi morali zaradi tega plačati dodatnih kolkov.« Če imate "poletni" potni list, ga po petih letih lahko obnovite tudi marca ali aprila. Vi boste imeli nov potni list v največ desetih dneh, na kvesturi pa

bo poleti manj dreva. Morda pa je le počasna tudi državna birokracija. Prošnja za izdajo ali obnovo potnega lista "po tuje" s sobe v sobo, s komisariata na kvesturo in nazaj, z arhiva v arhiv. Šefu kabineta je tudi to znano. Smeje nam priznati, da je tudi sam delno "kriv" tega. »Nekoč so nam prošnje za obnovo potnih listov prinašale kar določene agencije. Ti pa nisi nikoli vedel, ali je oseba na sliki res tudi podpisnik prošnje, ali sta oče in mati res vpisala svoje otroke in podobno.« Sicer pa nam je potožil, da ima kvestura nekaj "težav" z občinskimi uradi, ki se v Trstu sklicujejo na določene uradne pristojnosti in ne izdajajo npr. potrdil staršev za svoje otroke. Zato morata oče, mati in otroci na kvesturo, kjer jih uradnik identificira, medtem ko podpisujeta potrebno prošnjo.

Radi bi še kakšno pojasnilo. Radi bi odkrili število zaposlenih, število "poletnih" potnih listov (letno jih v Trstu izdajo ali obnovijo kakih 40.000), pa nam šef kabineta svetuje obisk k vodji oddelka, ki izdaja potne liste. Nekdo nas najavi, pa bomo morali počakati približno pol ure, predno nas sprejme vodja oddelka Apa. Dela ima dobesedno čez glavo in medtem ko mu skušamo postaviti kakšno vprašanje, nadaljuje s svojim podpisovanjem potnih listov, branjem prošelj na kolkovanem papirju... Tudi njega vprašamo po številu uslužbencev, ki nam ga "žal ne more dati brez posebnega dovoljenja". Zato ga pa mu postavimo nekaj vprašanj v imenu tiste debelušaste gospe s pahljačo iz kolkovanega papirja in vseh, ki se hudujejo nad vrstami, čakanjem itd.

Njegovi odgovori se popolnoma ujemajo z odgovori D'Acierija. Problemi obstajajo zaradi polovične delovne moči, zaradi novih evropskih potnih listov (zaradi katerih so lani poleti celo zmanjkale knjižice), predvsem pa zaradi ljudi, ki čakajo na zadnji dan. Na pripombo, da so lahko ljudje slabo informirani, nam iz svojega kupa še nepodpisanih potnih listov potegne enega in nam pomoli pod nos zadnjo stran vijoličastega zveščka. Vse, kar bi morali vedeti o potnem listu piše na tej zadnji strani in njegovo vprašanje, ali smo ga kdaj pazljivo prebrali do konca, ni povsem retorično. (E. F.)

Računalniška mrzlica zajela predvsem mlajšo generacijo

Kompjuter kot razvedrilo in študijski pripomoček

Kompjuter, glavni protagonist današnje dobe in prihodnosti, je povsem zasvojil mlado generacijo. Najstniki in mlajši so v elektronskih računalnikih odkrili zveste prijatelje, s katerimi oziroma pred katerimi preživijo dober del svojega prostega časa, saj jim elektronski prijatelji z videoigrami vseh mogočih vrst nudijo novo, izredno obliko razvedrila. Pri srečanju "moderne tipa" med otrokom in kompjuterjem imata gotovo največje zaslugi televizijski programi in nenehna reklama, ki mladino zapelje naravnost v specializirane trgovine elektronskih računalnikov. Take trgovine, ki jih srečamo po tržaških ulicah so, kot kaže, dobro obiskane.

Prodajalec v Computer shopu v Ul. Reti pravi, da ni pričakoval toliko dela tudi v poletnih mesecih. Očitno izkoristijo mladi čas med šolskimi počitnicami in se nemoteno posvetijo svojemu najljubšemu hobiju. V Computer shop vseskozi zahajajo, poleg odraslih kupcev, mladi ljudje od štiri- najst do osemnajst let starosti. Veliko je tudi mlajših obiskovalcev, ki jih v trgovino pospremljajo starši. Mladi radovedneži si tako od bliže ogledajo vse tehnične novosti, o katerih so zvedeli prek reklame ali videli po televiziji in si nazadnje v največjih primerih kupijo najboljše "umetnika" videoiger. Gre za male priročne osebne računalnike ali kot jih imenujejo hišne računalnike (home computer), med katerimi je največ povpraševanja po kompjuterju znamke Commodore. Cena hišnih računalnikov niha med

Trgovine z računalniki močno privlačujejo mlade

tristo in petsto tisoč lirami. Za izvajanje videoiger pa so potrebne še posebne kasete (kmalu jih bodo zamenjale diskete - floppy disk) s programiranimi igrami, ki stanejo okrog dvanajst-trinajst tisoč lir. Kasete gredo v prodajo v zelo veliki meri. Med mladimi so najbolj priljubljene kasete z igrami, ki so sestavljene na vsebini slavnih ameriških filmov kot sta npr. "Commando" z grozljivim Arnoldom Schwarzeneggerjem, seveda "Rambo II" z nepremagljivim junakom velikega ekrana, ne manjkajo niti zeleni kuščarji televizijske nadaljevanke Visitors.

"Nesrečneži", ki nimajo lastnega računalnika in si ga ne morejo privoščiti, obiskujejo dvorane z videoigrami, ki jih je v Trstu še kar. Ko sem obiskala dvorano Perseo sem zvedela, da je to pravo zbirališče tržaške mladine. Preden pa si kupijo žeton za 250 lir morajo pokazati izkaznico, ker mladini pod šestnajstim letom starosti vstop ni dovoljen. V dvorani predsedijo več ur (dvorana je odprta od 9.30 do 23. ure) med elektronskimi zvoki, pred ekrani ter pritiskom na tipke in urijo reflekse z najrazličnejšimi videoigra-

mi, ki jih dobimo tudi v obliki kaset za računalnike.

Televizija in kompjuter sta ustvarila začaran krog, v katerega je zašel otrok, ki je v njem našel le novo, zabavno, pa tudi zasvojujočo in neumno igro: "electronic games". Smiselno upravljanje računalnika pa daje pestre možnosti koristne uporabe elektronskih strojev. Računalnik lahko vključimo v vzgojno-izobraževalni proces kot uspešno pomagalo pri šolskem pouku. Na številnih slovenskih osnovnih šolah, med katerimi je na primer celodnevna osnovna šola v Miljah, so že poizkusili uporabiti kompjuter pri pouku. O tem, kako je stekla nova metoda poučevanja na miljski osnovni šoli, sem se pogovorila z razredno učiteljico Marijo Sedmak.

Kompjuterja so se miljski učitelji prvič posluževali med letošnjim šolskim letom in sicer pri poučevanju v vseh starih zadnjih razredih. Uvajanje računalnika v osnovno šolo je zelo naporna naloga, saj se morajo učitelji naučiti uporabe računalnika in se morajo na področju računalništva stalno izpopolnjevati. Učiteljica Marija Sedmak je povedala, da je ravnateljstvo po želji učiteljev poskrbelo za tečaj računalništva, ki ga je vodil prof. Borut Kodrič. Na tečaju, ki ga je obiskovalo precej slovenskih učiteljev, so se seznanili z osnovnimi podatki o računalništvu, z uporabo računalnika in s programskim jezikom basic.

Miljski otroci imajo na razpolago le en računalnik, ki pa je zadostoval, da

je pouk postal zelo prijeten in zanimiv. Računalnik so predhodno pripravili za izvajanje in pri tem uporabili kasete z didaktičnimi programi, ki so jih prejeli iz Jugoslavije. Kasete vsebujejo zanimive vaje in teste za različne učne predmete v slovenskem jeziku, tako da so bili otroci prav presenečeni, ko so pri izvajanju ugotovili, da "gospod računalnik" sporoča po ekranu tudi v slovenščini.

V II. razredu so učenci s pomočjo kompjuterja vadili poštevanko, medtem ko so malčki iz prvega razreda premajhni za tako obliko dela. V ostalih razredih so se z računalnikom poleg matematike učili tudi zgodovine in zemljepisa. Učiteljica Sedmakova je dodala, da so otroci z velikim veseljem tipkali na kompjuter in odgovarjali na vprašanja. Nad takim načinom pouka so bili navdušeni vsi otroci, saj so to otroci televizije, otroci, ki imajo rajši kompjuter kot knjige. Večina učencev zadnjih dveh razredov, pravi učiteljica, razpolaga z lastnim računalnikom in dobro pozna vse ukaze in vhodne enote, kako se zbrše ali priključijo spomin, kako se popravi napaka itd. To je le rezultat preprostega igranja s kompjuterjem in videoigrami. Zato je neobhodno potrebno, da se otrokom v šoli prikažejo tudi ostale, bolj koristne možnosti uporabe kompjuterja. Spoznati morajo računalnik tudi v svoji drugi preobleki, kot pomočnika pri učenju in delu in ne le kot "proizvajalca" zabavnih videoiger.

BARBARA BONETA

Danes v Rimu srečanje strank petstrankarskega zavezništva

Na sedežu senatne skupine KD v palači Madama v Rimu se bodo danes sestali predstavniki strank petstrankarske vladne večine, ki so odgovorni za vprašanja krajevnih uprav in z njimi še deželni tajniki F-JK in pokrajinski tajniki s Tržaškega. Predmet sestanka bo razprava o nastalem političnem položaju na tržaški občini in pokrajini, kjer so se odnosi med strankami po ne-pričakovani izvolitvi socialista Agnelli za tržaškega župana z glasovi Liste za Trst in PSI bistveno zaostrili. Sestanka se ne bodo udeležili predstavniki drugih političnih sil, ki so na katerikoli način vključene v obširno razpravo o nadaljnji usodi krajevnih ustanov; se pravi predstavniki Liste za Trst, Tržaškega gibanja, Mestne liste in Slovenske skupnosti; sestanek bo pač v prvi vrsti služil za razčiščenje odnosov znotraj petstrankarskega zavezništva, ki so, in ne samo na Tržaškem, kljub rešitvi vladne krize dokaj napeti. KD, PRI in PSDI bodo na sestanku zahtevali, da mora novoizvoljeni tržaški župan odstopiti in da se morajo nadaljnja pogajanja obnoviti na povsem novi ravni. Socialisti so že dali vedeti, da so pripravljeni umakniti Agnelli (ki se obnaša kot pravi polnomočni župan, pa čeprav še ni prisegel in nima zato potrebnih pristojnosti), niso pa povedali, kdaj bi lahko to storil.

Vsekakor pa je mogoče zatrditi, da vlada pred današnjim rimskim sestankom velika negotovost glede rezultatov, ki jih bo ta sestanek sploh lahko nudil. Spričo nastalih odnosov znotraj petstrankarskega zavezništva obstaja namreč zelo omejen manevrski prostor, ker je poteza PSI zaostrišla odnose do take mere, da jih bodo koalicijske stranke le s težavo uglasile. Krščanska demokracija izrecno govori o neizbristem pečatu razbitja petstrankarskega zavezništva, v prvi vrsti v odnosu do KD. Pri tem dodaja razloge, zaradi katerih se je tako odločno postavila po robu tej operaciji PSI in LpT.

Drugi važen dogodek, ki ga beleži politična kronika za današnji dan, je skupščina članov Liste za Trst; predvsem bo morala pokazati, kako je baza reagirala na Agnellijevo izvolitev, ki ga je LpT sama predlagala in to v nasprotju s sklepom zadnje skupščine, da LpT ne bo podprla nobenega drugega kandidata za

župansko mesto, ki bi ne izhajal iz listarskih vrst. Vodstvo Liste sedaj pravi, da je s to potezo želelo dati točen političen znak za preverjanje možnosti za oblikovanje večinske koalicije; v isti sapi pa dodaja, da bodo vsako možno rešitev morali odobriti statutarni organi LpT.

Današnji dan bo torej marsikaj razčistil v krajevnem političnem življenju, težko pa je pričakovati, da bi lahko razvozlati nastalo situacijo, ki je dokaj zapletena in težko rešljiva, če se pri tem ne upošteva najbolj realistična možnost predčasnih volitev.

V ponedeljek na Gradu sv. Justa Operetne arije in modna revija

V Trstu se poletje nadaljuje v operetnem tonu. V ponedeljek bo namreč

na sporedu na Gradu sv. Justa izbor najlepših operetnih motivov, ki jih bo sta zapela in zaplesala priljubljeni Sandro Massimini in Daniela Mazzucato. Za izbor kosov je poskrbel sam Massimini. Prirediteljev prireja Avtonomna letovišarska ustanova in se bo začela ob 21. uri.

Toda pogledimo podrobneje program. Mazzucatova in Massimini bosta ob spremljavi Roberta Negrija (klavir), Pasqualeja Liguorija (tolkala) in Giorgia Azzolinija (kontrabas) zapela najbolj znane arije iz operet »Vrtnica iz Istanbula, La Bajadera, Pri belem konjičku in Rose Marie, pa tudi nekatere manj znane, kot je denimo duet iz operete Clivia Nica Dostala.

Toda ponedeljkove arije bodo imele še eno privlačnost: med eno in drugo točko glasbenega programa bo namreč na odru defile najlepših modnih stvaritev Jole Veneziani in Fausta Sarlija.

Kot običajno so vstopnice na prodaj pri Utatu v Galeriji Protti 2.

Spodbuden uspeh filmskega ciklusa o Maksimilijanu

Kinopredstave v Miramarskem parku osvežile tržaško kulturno ponudbo

Šele v ponedeljek zvečer so pri Cappelli Underground končno zadihali. V prvih jutranjih urah so namreč v Miramarskem parku dokončno sneli velik, in ploščini primerno težak ekran. Nato so še razdrli železno ogrodje, na katerem so vsak večer pritrjali platno, ga natovorili na tovarnjak, ki je celotno opremo odpeljal v Padovo. Preostajalo jim je še, da v kinodvorani Ariston predvajajo vse filme in dokumentarce, ki jih zaradi slabega vremena in vsemogočih tehničnih težav niso uspeli predvajati v Miramaru.

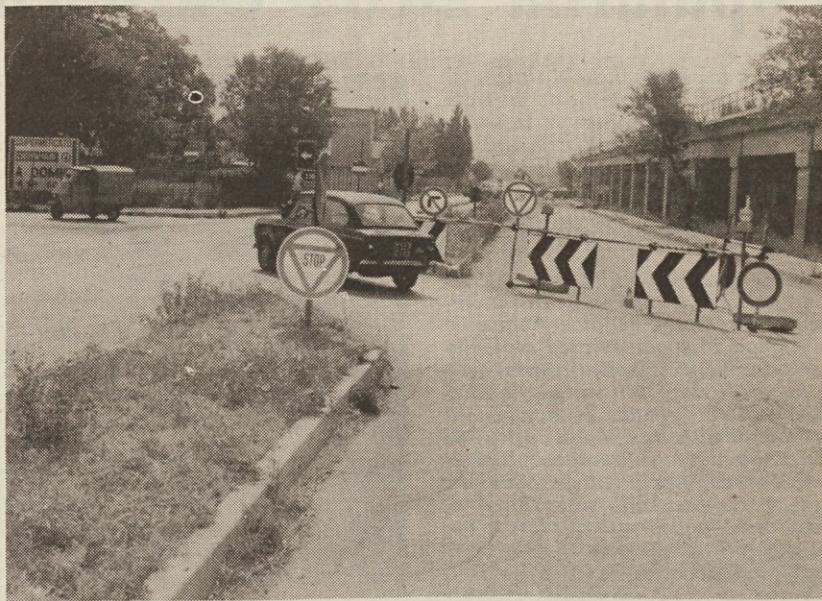
Prireditelji uspelega filmskega ciklusa »Maksimilijan in habsburški mit« (ki ga je že »odcupilo« nekaj italijanskih mest) so lahko zadovoljni in ponosni nad svojim nekajmesečnim trudom. Z njimi pa se lahko veselita tudi Tržaška pokrajina in Letovišarska ustanova, javni ustanovi, ki sta finančno in delno tudi organizacijsko

pripomogli k realizaciji »festivala« habsburškega filma.

Lokacija filmskih projekcij je bila, o tem ni dvoma, enkratna in je predstavila nadvse prijetno novost v tržaškem kulturnem življenju. Po 27 letih zvočno-svetlobnega monopola predstave »Luči in zvoki« (Maksimilijanova priljubljena drevesa so v tem času že prekrila dobršen del barvnih svetilk) so v Miramarskem parku pridili prvo »morsko« filmsko projekcijo na Tržaškem. Tak podvig je seveda privabil v Miramar nič koliko radovednejših, za katere je bil filmski spored, večkrat ob klavirski spremljavi Carla Moserja, le dodatno prijetno presenečenje.

Trst je namreč, filmsko vzeto, dokaj čudnaška mesto, kjer gledalci najteže »prevabijo« filme v originalni verziji (razen seveda častnih izjem), teh pa je bilo v »Maksimilijanu in habsburškem mitu« kar na pretek.

Zaradi popravil na glavni cesti V Dolino skozi Domjo in Lakotiče

Na glavni cesti med Domjom in Krmenko že dalj časa popravljajo cestišče. Zaradi tega morajo vsa vozila, ki so namenjena v Dolino, Mačkolje ali na Krmenko, zaviti v levo na staro cesto skozi Domjo in Lakotiče, nakar se morajo spet vrniti (desno) na glavno cesto, ki pelje v Dolino

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Ferruccio Sisti

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 12. uri v cerkvi na Katinari.

Žalostno vest sporočajo žena Mimi, hčeri Fausta in Elena.

Trst, 6. avgusta 1986

† Dne 3. t. m. nas je zapustila v 88. letu starosti

Cleopatra Sancin vd. De Laurentis

(PATRA)

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na škedenjsko pokopališče.

Posebna zahvala zdravniku Luciotu Lovisatu ter gospema Almi in Nicoletti za nudeno nego.

Žalujoci svoji

Trst, 6. avgusta 1986

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče, brat in stric

Ivan (Vanče) Milič

Pogreb bo jutri, 7. t. m., ob 13.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Zgonik.

Žalujoci družina in sorodniki

Repnič, 6. avgusta 1986

Ob izgubi none Emilije izreka Vilmi iskreno sožalje deklški pevski zbor Vesna.

Ob izgubi drage mame izreka direktorju Borisu in družini iskreno sožalje kolektiv Demileša.

Globoko prizadeti ob izgubi svojega požrtvovalnega zdravnika in prijatelja dr. Martelanca izreka občuteno sožalje soprogi Darko Švab z družino.

Ob težki izgubi mame izražajo svojo upravitelju Dragu Miliču in družini občuteno sožalje upravni odbor, nadzorni odbor in vsi nameščenci Fin. d. družbe za mednarodni promet v Trstu.

Ob težki izgubi drage mame izražajo svojo upravitelju Dragu Miliču in družini občuteno sožalje upravni svet, nadzorni odbor, direkcija in kolektiv Tržaške kreditne banke.

Poletje je tudi čas tatov: bodimo pozorni

Poletje je čas počitnic, pa tudi čas tatov. Dolgoprstneži izrabijo odsotnost domačih — to preverijo po informacijah pajdašev ali kar osebo, s telefonskim klicem — in čisto brez naglice izpraznijo stanovanje. Pojav je razširjen po vseh večjih italijanskih mestih in tudi Trst ni v tem izjema. Zato priporočamo, da stanovanje pred odhodom zelo skrbno zaklenete, morda ne bo odveč dodatna ključavnica, kar pa je najbolje, je vsakodnevni obisk sorodnika ali sosed, ki tako ustvari vtis, da stanovanje ni prazno. Če greste na do-

pust in hranite doma gotovino in dragocen nakit ali krzno, pa je najbolje, da to bogastvo izročite bankam, oziroma nalašč za to opremljenim ustanovam. Sicer pa se je v nekaterih mestih že nekaj let ustalila navada, da gospe zastavijo svojo dragoceno krzno in s tem ulovijo dve muhi na en mah: »pelc« je na varnem tako pred tatovi kot pred molji.

Ta priporočila res niso odveč, saj skoraj ne mine dan, da ne bi stanovanjske miši bile na delu. Predvčerajšnjim na račun 83-letnega Fer-

ruccia Mulicha v Ul. Pratello 11 in 62-letnega Giovannija Denicha v Ul. Moncolano 10/1. Mulicha so sicer obiskale prej, saj je njegovo stanovanje bilo že en mesec prazno, ker se je zdravil v goriški bolnišnici. V ponedeljek se je vrnil in na svojo veliko žalost odkril, da so tatovi odnesli dva milijona lir in zlatnine za nadaljnjih štiri. Denich pa se je oddaljil le za nekaj ur: tačas je izginilo iz spalnice dva milijona lir v gotovini in raznih dragocenih predmetov za šest milijonov. Tatovi so odnesli tudi 200 tisoč lir, ki jih je njegova žena hranila v torbici.

EVA FORNAZARIČ

Po hudi nesreči, v kateri ji je umrl oče se zdravje 13-letne Karin izboljšuje

Zdravstveno stanje trinajstletne Karin Hartnuss, ki se je hudo ranila v prometni nesreči na državni cesti 202, v kateri je predvčerajšnjim izgubil življenje njen 43-letni oče Siegfried, se postopoma izboljšuje. Za deklico so si zdravniki ob sprejemu pridržali prognozo, včeraj pa smo izvedeli, da jo danes nameravajo odpustiti z oddelka za oživljanje in jo prepeljati na drugega, kjer nameravajo do konca izvesti. Kako je z njeno materjo Helgo, ki se je v strahoviti nesreči le lažje ranila, pa nismo uspeli izvedeti. Karabinjerji iz Nabrežine se še naprej ubadajo z dinamično nesrečo in skušajo ugotoviti odgovornosti 42-letnega šoferja Igina Seffina, ki je z vlačilcem zavozil na drugo stran cestišča in s tem povzročil tragedijo zahodnonemške družine, ki se je peljala na počitnice.

Na robu doline med Saležem in Zgonikom našli mrtvo priletno ženico iz Križa

Na robu ene od številnih dolin med Saležem in Zgonikom so organi javne varnosti našli včeraj mrtvo 78-letno Angelo Kobal, doma iz Križa, ki pa je prebivala zadnje čase v domu za ostarele Villa Bonetti pri Bajti blizu Saleža.

Ženica se je v nedeljo zjutraj oddaljila iz doma. Ker se do večera ni vrnila, je osebe doma obvestilo prosoške karabinjerje, ki so začeli z iskanjem. Vsi naporji so bili takrat zaman, zato je vodstvo karabinjerjev za pomoč prosilo za pomoč vojsko. Včeraj je tako sodelovalo pri iskanju tudi približno 60 vojakov oddelka »Lancieri di Firenze«, ki ima svojo kasarno prav v zgonični občini. Sistematično prečesavanje travnikov in dolin je bilo tokrat uspešno: na robu doline, nedaleč od trase naftovoda, so preiskovalci našli truplo Angele Kobal.

Na kraj so prispeli zdravniki in bolničarji Rdečega križa. Zdravnik je ugotovil, da je ženica umrla že v nedeljo, najverjetneje zaradi nenadne slabosti. Truplo so prepeljali v tržaško mrtvašnico, kjer je na razpolago sodnim oblastem.

Zaslužnima Slovencema v slovo

Enijo Reinhart

Ko se naslajamo ob varljivem lesku gledaliških predstav, se le redko spomnimo, da v senci reflektorjev, tam nekje za kulisami, dela še druga skupina ljudi, ki je ne vidimo in ji nikoli ni namenjeno ploskanje. To so gledališki delavci, sive postave, ki se za trenutke pojavijo v temi, da spremeni sceno, premaknejo kuliso ali opremo in postorijo še vrsto majhnih, a neobhodno potrebnih opravil.

Med »sivimi postavami« našega gledališča je petinideset let delal tudi Enijo Reinhart, ki se je leta 1950 pridružil Jožetu in pokojnemu Ferdu. V prvih povojnih letih je kot mlad fant (rodil se je l. 1927) bil obetajoč orodni telovadek, ki je skupaj z drugimi tržaškimi mladinci polnil vrste športnikov na stadionu I. maj.

V dolgi dobi, ki jo je preživel za kulisami našega gledališča, tih in vase zaprt, življenje tudi njemu ni prizanalo. Z redno službo, pri kateri se je pogosto izkazal z drobnimi deli, ki so terjala potrpežljivost in preciznost, se je sicer izognil revščini, zadnja leta pa mu zdravje ni bilo najboljšo. Od lani je bil zaposlen v tovarni Iret,

Bernard Žuljan

Prejšnji teden je po dolgi in mučni bolezni umrl Bernard Žuljan iz Ricmanj. Žuljan je bil zelo znan in priljubljen med vaščani in našo širšo skupnostjo.

Bernardova življenjska pot se je začela 21. avgusta 1922. V družini so poleg Bernarda bile še tri sestre. Kmalu so ostali v družini brez očeta, tako da je moral Bernard, kot edini možki pri hiši skrbeti za domačo krojačnico. Med vojno so v domači krojačnici šivali obleke za partizane. Ko se je vojna vihra podela, je začel Bernard šivati kostume za slovenske gledališče, ki je bilo takrat še nastanjeno v Ulici svetega Vida. Pozneje se je zaposlil pri Založništvu tržaškega tiska. Dolgo let je zastopal stranko Slovenske skupnosti v dolinskem občinskem svetu. Žuljan je bil tudi zelo znan in iznajdljiv čebelar. Več njegovih patentov je razstavljenih v čebelarskem muzeju v Radovljici.

Poleg ricmanjske godbe in zbora so Bernarda pospremili na zadnji poti številni vaščani in prijatelji. Ob odprtem grobu so mu spregovorili v slovo Miran Kuret, občinski svetovalec SSK Tul in deželni svetovalec Štoka.

V petek nastop folklorne skupine Abrašević

Popularna Neda Ukraden v Nabrežini

V petek in soboto bosta v Nabrežini nastopila dva izjemna gosta in sicer folklorna skupina Abrašević iz Valjeva in pevka Neda Ukraden. Pobudniki teh dveh kvalitetnih koncertov so člani nabrežinskega mladinskega krožka Igo Gruđen, ki so že v juliju organizirali povsem uspeh kraški praznik piva.

Vse se torej pripravlja na petek, ko bodo na igrišču zaplesali člani profesionalne folklorne skupine Abrašević iz Valjeva, ki spada že med svetovno znane atrakcije. Uspešno so nastopali že po vsej Evropi, bili so tudi na Bliznjem Vzhodu, vendar so največji in nedvomno najbolj prestižni uspeh želi v prelepi dvorani Carnegie Hall v New Yorku. Skupina šteje okrog 60 ljudi in bo prisotnim prikazala najzanimivejšo jugoslovansko plešo v posebnih priredbah. Upajmo, da bo vreme lepo, kajti na sporedu je tudi folklorni spreved po starem delu Nabrežine. Po nastopu Abraševićev se bodo prisotni lahko zavrteli ob zvokih narodno zabavnega ansambla Cik-Cak iz Kopra.

Naslednji dan, v soboto, bo program sila zanimiv, predvsem za ljubitelje jugoslovanske narodne glasbe, saj jo bo v živo izvajala pevka Neda

Prikupna Neda Ukraden

Ukraden s svojim ansamblom. Neda je dandanes najpopularnejša jugoslovanska pevka in njeni koncerti so res edinstveno doživetje. Naj obrazložim, da se Neda Ukraden ukvarja s pevsko dejavnostjo že dobrih deset let, a si je

največji uspeh zagotovila prav s pesmijo prejšnjega albuma Zora je. To narodnjaško uspešnico so vsi najbolje reprezentativni slovenski in jugoslovanski radii vrteli noč in dan. Nasploha pa zajema album Hoću tebe zelo dobre pesmi, melodične in prijetne za poslušanje. Uspeh lahko pripisemo sugestivnim tekstom in dobri melodiji, ki jih je skomponiral G. Novković, član vedno priznanega ansambla Pro Arte, ki je v preteklosti zaslovel s songi kot Nemoj draga plakati, Nikada, Šior Bepo kapitan, Tike, tike, tačke itd.

Naj omenimo, da se bodo poslušalci lahko tudi telefonsko pomenili z Nedo Ukraden in sicer v soboto, okrog 17. ure, ko bo gostovala na Radiu Opčine. Nedavno je bila Neda na turneji v Avstriji in Nemčiji, uspešno pa je nastopila tudi na Madžarskem, njen nastop pa je pred kratkim prenašala tudi italijanska vsedržavna tretja mreža RAI.

Torej v petek in soboto se v Nabrežini na igrišču ŠD Sokol obetajo nepozabni zabavni in glasbeni trenutki in člani mladinskega krožka Igo Gruđen upajo na polnoštevilno udeležbo. (db)

Nova trgovina čevljev na Proseku

V soboto popoldne je bilo na Proseku št. 6 odprtje prenovljene trgovine čevljev Sonja. Odprtja se je udeležilo veliko prijateljev in sorodnikov nove lastnice Sonje Perič, ki je trgovino preuredila in na novo opremila. Sonja Perič je bila zelo zadovoljna nad številno udeležbo znancev na otvoritvi in se z veseljem posvetila svojemu novemu delu, saj je bila trgovina že v prvih delovnih dneh dobro obiskana.

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje obvešča, da so uradi zaprti do 25. avgusta 1986.

Zveza vojnih invalidov NOV obvešča, da bo zaradi dopustov pisarna zaprta od 4. do 23. avgusta 1986.

Mladinski krožek I. Gruđen priredi na igrišču ŠD Sokol v Nabrežini v petek, 8. t. m., ob 21. uri nastop folklorne skupine Abrašević iz Valjeva. Sledi ples s skupino Cik—Cak. V soboto, 9. t. m., ob 21. uri koncert in ples s pevko Nedo Ukraden. V primeru slabega vremena se bosta prireditvi odvijali v občinski telovadnici.

Skavtska organizacija — Tržaško vodstvo veje volčičev in veveric sporoča vsem staršem, da se bodo otroci vrnili s taborjenja v petek, 8. t. m. Starši naj jih pričakajo ob 18.30 v Sežani pred železniško postajo.

ZSKD obvešča, da bodo uradi zveze zaprti od 11. do vključno 16. avgusta 1986 zaradi letnega dopusta.

razstave

V TK Galeriji je odprta razstava slikarke Vide Slivnikar-Belantič.

V umetnostni galeriji na Tržaški pokrajini — Trg Vittorio Veneto 4 je do 19. avgusta odprta Mednarodna poletna umetniška razstava z udeležbo Avstralijske, Avstrije, Italije, Jugoslavije in Velike Britanije. Urnik: 19.00 — 22.00, prazniki: 11.00 — 13.00.

V Sesljanu na sedežu Turistične ustanove: Kamnarska umetniška obrt v Nabrežini - ob 2000-letnici kamnolomov. Razstavljajo: Ivan Ballarini iz Šempolaja, Nino Bon iz Križa, Antonio Mosetti in Milan Pernarčič iz Nabrežine, Albert in Miloš Zidarič iz Šempolaja.

V Palači Costanzi (Trg Unità) je do 14. t. m. na ogled zgodovinska razstava SANJE O VALČKU - dunajska opereta v Italiji.

Na Gradu sv. Justa so do 31. t. m. razstavljene STARINSKE MUČILNE NAPRAVE

izleti

Združenje Union Podlonjer, Sv. Ivan prireja enodnevni izlet 15. avgusta v Dolomite - S. Stefano di Cadore. Odhod iz Trsta ob 6.30 s Trga Oberdan. Informacije in vpisovanje vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30, tel. 61011.

SPDT prireja enotedenski izlet od 23. do 30. avgusta v Dolomite z vzponi po normalnih in zavarovanih poteh na vrhove v bližini Corvare in Colfosca, kjer bodo udeleženci šotorili. Izlet vodi odbornik Ervin Gombač, vpisovanje pa je na sedežu ZSSDI v uradnih urah. Izlet bo z osebnimi avtomobili.

SPDT prireja 10. avgusta avtobusni izlet v Cimo Sappado, od koder bo sledil vzpon na Creto Forato (2462 m), ki sodi med vrhove Poti prijateljstva. Odhod ob 6.30 izpred sodne palače; hoje bo približno štiri ure. Vpisovanje na sedežu ZSSDI v uradnih urah. Izlet je primeren za vse.

PD KOLONKOVEC—ZENJAN prireja dne 10. avgusta enodnevni izlet na Brione. Vpisovanje po tel. na št. 040/812281 ali 040/817380.

Potovalni urad AURORA

vabi na naslednja potovanja

Od 7. do 13. 9. 1986 na otok Rab. Cena 235.000 lir.

Od 7. do 13. 9. 1986 v Mali Lošinj. Cena 235.000 lir.

Od 13. do 22. 9. 1986 z letalom in avtobusom po klasični Grčiji. Cena 860.000 lir.

Od 21. 9. do 1. 10. 1986 v Carigradu, Kapadokijo in Egejsko morje. Cena 972.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri Aurori v Ulici Milano 20. Telefon 60261.

darovi in prispevki

Ob proslavi 40. obletnice postavitve spomenika padlim v NOB v Dolini darujeta Bruno Prašelj 20.000 lir ter Stano Vodopivec 10.000 lir za sekcijo VZPI—ANPI Dolina—Mačkolje—Prebeneg.

Namesto cvetja na grob Roze Corbatti darujeta Vesna in Stanko Živec (Zabrezec 56) 10.000 lir za osnovno šolo v Borštu in 10.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na dragega moža Albina Križmana daruje žena Marija 20.000 lir za ŠK Kras.

Namesto cvetja na grob pok. Roze Glavine darujejo družine Križmančič in Micali 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Ob 14. obletnici smrti moža in očeta Ljuba Križmančiča daruje žena 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Etko Ukmar darujeta Sergij in Dragica Ukmar 25.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku.

V spomin na Etko Ukmar darujeta Marija in Milko Lukša 25.000 lir za cerkveni pevski zbor na Proseku.

Namesto cvetja na grob Viktorja Stoparja darujeta Stefanija Gornik in Lilijana Počkar z družino 20.000 za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grob Viktorja Stoparja daruje Angela Kapun 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Viktorja Stoparja darujeta Alenka in Dušan Kranjc 30.000 lir za SZ Sloga.

čestitke

Danes praznujeta 25—letnico poroke ADA in ENZO. Še na mnoga zdrava in srečna leta jima želita družini Hrvatit in Zobec.

Danes praznujeta 25—letnico poroke SONJA in ALDO GORNIK. Ob tem jubileju jima čestitata in želita še na mnoga skupna srečna in zdrava leta Kristina in Egon.

Danes praznujeta 25 let skupnega življenja naša pevca

SONJA in ALDO GORNIK

Vse najboljše na nadaljnji skupni poti jima vošči

KD SKALA

ŠD VESNA

se zahvaljuje vsem, ki so na katerikoli način sodelovali na vaški šagri in tako prispevali k njemu dobremu uspehu.

mali oglasi

VIŠJEŠOLKA nudi lekcije do pričetka šolskega leta nižješolcem in osnovnošolcem. Telefonirati na št. 040/417025 vsak dan v jutranjih urah.

NA RABU oddajam eno- ali dvoposteljne sobe z odličnim zajtrkom in čistočo. Za informacije telefonirati na št. 040/820630 od 7. do 8. ure zjutraj ali okrog 13. ure.

V MESECU AVGUSTU oddam garsonjere v Izoli za počitnice. Tel. 003866/62164 v večernih urah ali na št. 003866/61421.

ODDAJAM stanovanje v Izoli za avgust, cena po dogovoru. Tel. 003866/62164 zvečer.

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon. Toči belo vino in teran.

PRODAM pletilni stroj defendi brother Kh 840, skoraj nov po zelo ugodni ceni. Informacije po tel. na št. 040/299360.

PRODAM motor honda 500 CX, prevožen 14.000 km, letnik '81. Tel. ob uri kosila na št. 040/281376 ali 304932.

MOTORNi COLN iščem v najem od 10. do 25. t. m. V zamenju nudim zidarska dela in druga hišna opravila po dogovoru. Ponudbe na tel. 0481/882179.

PRODAM hišo v Boljuncu z dvoriščem in garažo. Tel. 040/228390.

PRODAM 2.400 kv. m nezazidljivega zemljišča z vodo na Montebellu. Tel. 040/228390.

OBVESTILO

Uprava Primorskega dnevnika obvešča vse naročnike, ki želijo prejemati Primorski dnevnik na kraj letnega dopusta, da sporočijo novi naslov najkasneje štiri dni pred odhodom.

Spremembe sprejema ekspedit PD vsak dan razen ob nedeljah od 8. do 14. ure na telefonsko številko 764-832.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 5. 8. 1986

Ameriški dolar	1.430.—
Nemška marka	685.—
Francoski frank	210.—
Holandski florint	607.—
Belgijski frank	32,5
Funt sterling	2.130.—
Irski sterling	1.900.—
Danska krona	180.—
Grška drachma	10,20
Kanadski dolar	1.020.—

Japonski jen	8,75
Švicarski frank	850.—
Avstrijski šiling	97.—
Norveška krona	182.—
Švedska krona	203.—
Portugalski eskudo	9,25
Španska peseta	10.—
Avstralski dolar	830.—
Debeli dinar	3.—
Drobni dinar	3,10

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 61446 - 68881 Agencija Domjo 831-131

poletne prireditve

GLEDALIŠČE ROSSETTI

FESTIVAL OPERETE

Hiša treh deklet (F. Schubert in H. Berté). Zadnja ponovitve 9. 8.

Pri belem konjčku (R. Benatzky in R. Stolz). Ponovitve: 8., 10., 12. in 14. 8.

MIRAMARSKI PARK

LUČI IN ZVOKI

Jutri ob 21. uri in 22.15 v italijanščini.

GRAD SV. JUSTA

FESTIVAL OPERNEGA FILMA

Drevi ob 21.15: M. Mussorgski - Boris Godunov, SZ, 110'; r. Roman Tichomirov; i. A. Slastin, E. Pescenn; zbor in balet Bolšoj teatra.

kino

ARISTON - 21.00 Doppio taglio, dram., ZDA 1985; r. Richard Marquand; i. Jeff Bridges, Glenn Close.

LETNI KINO V LJUDSKEM VRTU - 21.15 Tutto in una notte, kom., ZDA 1985; r. John Landis; i. Jeff Goldblum, Michele Pfeiffer.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Pruriti bolenti di una moglie viziosa, porn., □□

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 7 Hyden Park, la casa maledetta, groz., ZDA 1985; r. M. Herbert; i. C. Nagy, D. Warbeck, □.

NAZIONALE III - 16.30, 22.00 Antartica, pust., Jap. 1985; r. K. Kurahara; i. M. Natsume, T. Watase.

EDEN - Zaprto do 13. avgusta.

EXCELSIOR I - Zaprto do 21. avgusta.

EXCELSIOR II - Zaprto do 21. avgusta.

GRATTACIELO - 17.45, 22.15 007 La spia che mi amava, krim., It. 1977; r. Gilbert Lewis, i. Roger Moore, Barbara Bach.

FENICE - Zaprto do 21. avgusta.

MIGNON - 18.00, 22.15 Mishima, dram.; ZDA 1985, 115'; r. Paul Schrader; i. Ken Ogata, Kenji Sarvada.

CAPITOL - Danes zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

LUMIERE FICE - Zaprto do 29. avgusta.

VITTORIO VENETO - Zaprto do 20. avgusta.

RADIO - 15.30, 21.30 Le dolci intimità di Annette, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj-danes

Danes, SREDA, 6. avgusta

LJUBO

Sonce vzide ob 5.54 in zatone ob 20.28 — Dolžina dneva 14.34 — Luna vzide ob 5.10 in zatone ob 21.15.

Jutri, ČETRTEK, 7. avgusta

GOJKO

PLIMOVANJE DANES: Ob 4.49 najnižje -64 cm, ob 11.29 najvišje 41 cm, ob 17.01 najnižje -18 cm, ob 22.36 najvišje 43 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 29,6 stopinje, zračni tlak 1015,8 mb raste, veter 16 km na uro zahodnik, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morkje skoraj mirno, temperatura morja 27 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Anna Sola, Nicola Disint, Andrea Iurin, Enrica Moro, Martina Miola, Luca Marchesan.

UMRLI SO: 79-letna Lidia Fanna, 66-letna Ottavia Volpin, 87-letna Teresa Sulli, 80-letna Nerina Suban, 81-letni Andrea Giorgi, 65-letna Giuseppina Grilanc, 62-letni Donato Lionetti, 88-letna Cleopatra Sancin, 88-letna Irma Marchiori, 78-letna Amelia Maligoi, 74-letna Rosa Puzzer, 66-letni Ferdinando Sarazin, 78-letni Luigi Milocchi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 4. avgusta, do sobote, 9. avgusta 1986

Dnevna služba — od 8.30 do 19.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarški drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Od 19.30 do 20.30

Largo Piave 2, Borzni trg 12, Miramarški drevored 117 (Barkovlje), Ul. Combi 19, Trg Ospedale 8, Istrska ulica 35.

PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

Nočna služba — od 20.30 do 8.30

Iskrska ulica 35, Trg ospedale 8. PROSEK (tel. 225141/225340) in ŽAV-LJE (tel. 274630) - samo po telefonu za najnujnejše primere

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

S kolesom po petih evropskih državah

Kljub nevšečnostim srečno do cilja

SREDA, 16. julija

Ta dan sva v glavnem namenila počitku saj sva se dobro zavedala, kaj vse naju še čaka. V zgodnjem popoldnevu sem se mimo Grinziga povzpela na 481 m visoki dunajski grič Kahjlenberg, zrak pa ni bil dovolj čist, da bi dovoljeval jasn razgled na Dunaj.

ČETRTEK, 17. julija

Že takoj v mestu bi morala čez Donavo, ker potem do Tullna ni čez reko več nobenega prehoda, zato sva bila primorana zamuditi nekaj dragocenega časa in prevoziti nekaj več km. Dan je bil izredno vroč in soparen, na mejo sva dospela ob pol dveh, tam sva morala čakati v vrsti in imela sva priliko spremljati redek pojav, ko si je moral mlad fant obriti brado, ker na sliko potnega lista je ni imel, drugače ne bi mogel preko meje. Takoj onstran meje sem moral znova zamenjati zračnico in spet naju je zajela nejevolja, saj nama je prvo večje naselje čez mejo Znojmo z obupnimi cestami in neznošno vročino zapustilo zelo slab vtis. Skoraj eno uro sva zapravila pri menjavi v tamkajšnji turistični agenciji Čedok, ker sva morala za vsak dan biva-

nja na Češkem zamenjati 20.000 lir na osebo v češke krone. Ura je bila 17. ko nama je do predvidenega cilja manjkalo kar 70 km, ki sva jih z ostrim tempom prekolesarila do večera in nadoknadila ves izgubljeni čas.

PETEK, 18. julija

V B-kategoriziranem Grand hotelu v Jihlavi sva se dobro odpočila in se po lepih cestah odpravila Pragi naproti. Med potjo sva v gostilni za 54 kron, ki odgovarja 3.300 liram (menjava na črno) oba obilno pokosila. Prve resnejše težave so nastopile kmalu nato, ko se mi je polomil prtljažnik. K sreči se je v neposredni bližini nahajal neki šofer, ki je prtljažnik zasilno popravil, da sva lahko nadaljevala pot. Nebo se je med tem časom močno pooblačilo in kakih 40 km pred Prago sva bila primorana voziti v dežju, poleg tega pa je bilo še zelo hladno. Naselila sva se v hotelu Juventus, kjer sva spoznala zakonca iz Padove, s katerima sva se dva dni prej že srečala na meji. Ob prvem stiku s Češkoslovaško sva opazila, da poteka tam dokaj skromno in preprosto življenje, ljudje pa so zelo marljivi in delovni, saj si veliko stvari kar sami naredijo. Vlada pa tam izreden red, saj po vseh trgovinah ljudje tudi zunaj na dežju mirno čakajo v vrsti. Pokrajina je v glavnem pokrita z obsežnimi polji posejanimi z žitaricami ter nasadi breskev in marelic, ki jih kmetje ponujajo kar na cesti. Veliko je tudi nasadov krompirja in opazila sva celo stroj, ki je sam pobiral krompir, videla sva nekaj sicer dobro oskrbovanih vinogradov, pa tudi koruzna in pesna polja so nas stalno spremljala.

SOBOTA, 19. julija

Poležala sva nekoliko več kot običajno, saj je zgodaj zjutraj začelo pršiti. Kljub vsemu pa smo se z našimi padovskimi prijatelji podali na ogled mesta. Ker sta onadva izbrala drugačno pot sva se kaj kmalu ločila od njiju in se najprej podala h Karlovemu mostu. Kljub muhastemu vremenu in strogo odmerjenemu času sva videla še precej mestnih zanimivosti, kot nalašč pa smo pod večer v mogočni stolnici sv. Vite, ki stoji na ostankih nekdanje romanske bazilike na tretjem dvorišču praškega gradu, slavni Hradčanov, spet prišli v stik z zakoncema. Na poti proti hotelu sva se midva ustavila še v svetovno znani pivovarni U Fleku, vsi štirje pa smo se zvečer odpravili na večerjo v priznato restavracijo U Kalicha. S Švejkovimi specialitetami in z odličnim češkim pivom smo nazdravili našemu čep-rav kratkotrajnemu prijateljstvu in obojestranskemu srečnemu povratku domov.

NEDELJA, 20. julija

K sreči je proti jutru nehalo deževati, tako da sva nemo-teno nadaljevala pot proti Brnu. Popoldne sem onesposobil zadnjo zavoro, povrhu pa je bila prva že zelo obrabljena, tako da sem bil praktično v vsakem trenutku izpostavljen nevarnosti. Takrat sva bila le kakih 50 km oddaljena od poljske meje. Tudi danes nama je uspelo prekolesariti začr-tano pot in v Svitavyju dobila zelo udobno sobo v hotelu Slavija za 8.000 lir.

ZDRAVKO SKUPEK

(Se nadaljuje)

filmi na tv zaslonu

kinoateljce

PRIMA LINEA - Attack! - Napad!, ZDA 1956

Režija: Robert Aldrich.

Igrajo: Jack Palance, Eddie Albert, Lee Marvin.

RAI 2, v sredo ob 21.40.

Leta 1956 je bil Aldrich dovolj učinkovit avtor, da mu je United Artists producirala film Attack!, ki ga je scenarist James Poe povzel po drami "Fragile Fox" Normana Brooksa. Attack! je film na vojno tematiko. Osrednja tema je miselno in karakterni nasprotje med junaki, ki s hrabrostjo dosežejo kar želijo in junaki, ki niso kos svojemu vodilnemu mestu in odgovornostim in jih zato strah obseda. Prav njihova različna reakcija odloča o njihovi usodi in življenju sploh.

QUEI DUE (Il sottoscala) - Staircase - Stopnišče, 1969

Režija: Stanley Donen.

Igrajo: Rex Harrison, Richard Burton, Cathleen Nesbitt.

RAI 2, v sredo ob 23.35.

Scenarist Charles Dyer je prilagodil filmskemu platnu svojo gledališko komedijo Staircase. Gre za zgodbo dveh priletnih homoseksualcev, ki zabredeta v pravne težave. Sta že pri tem, da se ločita, ko se zavedata, da ne moreta živeti drug brez drugega. Junaka doživljata torej tipično zakonske probleme, nekatere nevroze pa karakterizirajo njuna lika...

Lou Ferrigno, mišičasti Hulk iz televizijske nadaljevanke bo glavni junak filma Mornar Sinbad. Kruta fotografska kamera nam ni razodela, na kaj tako zavzeto kaže s prstom. Tako rekoč v njegovi senci je režiser Enzo Castellari

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper	
11.15 Televideo 13.00 Balet: Maratona d'estate 13.30 Dnevnik 13.45 Film: Helzappoping in Grecia (kom., ZDA 1940, r. E. Sutherland, i. A. Jones, M. Raye) 14.55 Informativna oddaja: L'opera selvaggia - Strada verso il mare 15.45 Risanka: Richie Rich 16.30 Informativna oddaja: Storie di oggi, di ieri, di sempre 16.55 Danes v parlamentu 17.00 Nadaljevanka: Fontamara (i. M. Placido, 2. del) 17.55 Risanka: Tom Story 18.40 Nadaljevanka: William Shakespaere - La dama bruna (3. del) 19.40 Jutrišnji almanah 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Nanizanka: Professione pericolo 21.25 Dokumentarec: Destinazione uomo 22.15 Dnevnik 22.25 Športna oddaja: Mercoledì sport	13.00 Dnevnik 13.15 Nanizanka: Saranno famosi 14.10 Zabavna oddaja: L'avventura, vmes risanka Esteban e le misteriose città d'oro in nanizanka Folly Foot 16.50 Film: Ti conosco mascherina (kom., It. 1943, r. E. de Filippo, i. Eduardo, Peppino in Titina De Filippo) 18.25 Iz parlamenta 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: C'era una volta un samurai - La festa 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Zabavni spored: Crazy Boat, vodi Ivana Monti 21.30 Dnevnik 21.40 Film: Prima linea (vojni, ZDA 1956, r. R. Aldrich, i. J. Palance, L. Marvin) 23.25 Dnevnik - zadnje vesti 23.35 Film: Quei due (kom., VB 1969, r. S. Donen, i. R. Harrison, R. Burton)	19.00 Dnevnik 19.25 Neposredni prenos: Festival della Valle d'Itria 20.00 Informativna oddaja: Finestra aperta 20.30 Film: Il birichino di papà (kom., It. 1942, r. R. Matarazzo, i. C. Gelli, A. Falconi) 21.55 Dokumentarec: Delta serie 22.45 Dnevnik 23.10 Dokumentarec: Castelli della Loira Jack Palance v filmu Prima linea, RAI 2, 21.40	18.20 Poročila 18.25 Spored za otroke: Slovenske ljudske pravljice - Pehta in Bedanc 18.40 Dokumentarna oddaja: Narodni parki - Krka 19.10 Risanka 19.24 TV in radio nocoj 19.26 Zrno do zrna 19.30 Dnevnik in vremenska napoved 19.50 Film: Daleč od ponorelega sveta. Bathsheba Everdene je lepo, mlado in samosvoje dekle, ki s pravo zapeljivsko spretnostjo malce oblublja, malce odreka svojim moškim. Nenadoma se pojavi še tretji človek, ki zmore to, česar vsi prejšnji niso znali. 20.20 Glasbena oddaja: Šopek domačih 21.50 Dnevnik in vreme 22.18 TV in radio nocoj in jutri 22.25 Dokumentarna oddaja: Spominski center Josip Broz - Tito (1. del)	17.00 Otroški program 18.00 Nadalj.: Tra l'amore e il potere 18.55 TV Novice 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednji prispevki: RONKE — Jeseni direktna letalska zveza z Londonom TRST — Uspeh filmov o Maksimiljanu SESLJAN — Odprli razstavo »Oblike kamna« VIDEM — Razsodba zaradi prekrškov v italijanskem nogometnem prvenstvu TRST — Predstavili študijo o nevarnostih v prometu TRST — Poletna sla po lubenicah 19.30 TVD Stičiče 19.45 Tedenska oddaja: Body Body, vodi Barbara Bouchet 20.30 Film: Ciak, si muore (krim.) 21.55 TVD Vse danes 22.30 Nadaljevanka: Un reietto delle isole (1. del) 23.05 Balet 22.30 Zimzelene melodije; 22.50 Literarni nokturno; 23.05 Jazz.	
CANALE 5	Turner, Pedro Armendariz) 11.50 Nanizanka: Switch 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Don Chisciotte, Banana Splits, She-ra 14.15 Nanizanke: Bravo Dick, 14.45 Con affetto Sidney, 15.15 Charleston 15.45 Film: I figli del divorzio (dram., 1980, r. Joanna Lee, i. Barbara Feldon, Stella Stevens) 17.50 Nanizanke: Mary Benjamin, 18.40 Mai dire si, 19.30 Westgate 20.30 Nadaljevanka: Yellow Rose (6. del) 22.20 Nanizanke: Detective per amore, 23.10 Vicini troppo vicini, 23.40 I Ropers 0.10 Film: Il grande bordello (kom., 1972, r. G. Lattuada, i. Dani, M. Galabru, Miou-Miou)	12.30 Due onesti fuorilegge, 13.30 T. J. Hooker 14.15 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.00 Nanizanka: Fantasi-landia 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Lalabel, Pollon, Holly e Benji, Lo specchio magico 17.55 Nanizanke: La famiglia Addams, 18.15 Star Trek, 19.15 Storie di maghi e di guerrieri 20.00 Risanka: Memole dolce Memole 20.30 Nanizanka: Riptide 21.25 Športna oddaja: Un anno di sport 23.25 Nanizanke: La banda dei sette, 0.25 Madigan, 1.30 Kazinsky	19.30 Nanizanki: Mork e Mindy, 20.00 Quattro in amore 20.30 TV film: Jazz Band (r. P. Avati, i. G. Cavina, C. Delle Piane, L. Capolicchio, 2. del) 21.30 Film: Non sei mai stata così bella (kom., 1944, r. W. Seiter, i. R. Hayworth, F. Astaire) 23.30 Film 1.15 Nanizanka: Brett Maverick	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Gledališki glasovi po stezah spominov; 8.40-10.00 Glasbeni almanah; 9.00 Roman v nadaljevanjih: West Aust (5. del); 10.10 Koncert v občinskem gledališču v Trzinu; 11.25-13.00 Glasbeni almanah (2. del); 12.00 Sestane ob 12.00: S potovanja po Afriki; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbeni almanah; 14.10-17.00 Poletni mozaik; 16.00 Beleška; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Poletni mozaik. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30-8.00 Jutranji spored; 8.05 Početniško popotovanje od strani do strani; 8.30 Zabavni zvoki; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Znano in priljubljeno; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljanje, ugotavljanje; 14.25-15.25 Mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Poezija Osipa Mandelstama z glasbo; 18.30 S knjižnega trga; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z...; 20.00 Zborovska glasba; 20.35 S slovenskimi interpreti; 21.05 Odlomki iz opere Seviljski brivec;	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 14.40 Zanimivost - Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.35 Glasba jugoslovanskih narodov RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dober dan; 8.00-12.00 Priručnik vaši; 8.15 Flash back; 9.00 Po vaši izbiri; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.00 Petkov kviz; 11.30 Na prvi strani; 11.40 Poje Lena Biolcati; 12.00 Glasba po željah; 14.30-20.00 Glasbeni program; 15.00 Rubrika o kulturi in umetnosti; 15.45-19.30 Splash; 16.00 Besede in glasba; 16.15 Edig Galletti; 16.33 Music shop; 17.45 Evergreen; 18.00 - 18.30 Pula kliče Koper; 18.45 Nocoj z Leno Biolcati; 19.00 Jazz. RADIO OPČINE 10.00 Matineja z Alenko; 15.00 Poletni cocktail, vodi Rok; 19.00 Glasba po željah, v studiu Sabina; 21.00 Mixture, vodi Mitja.
RETEQUATTRO	8.20 Nanizanki: Sanford and Son, 8.45 Daniel Boone 9.30 Film: Catlow (vestern, ZDA 1971, i. Y. Brinner, R. Crenna) 11.00 Nanizanke: Sanford and Son, 11.30 Lobo,	13.00 Risanke 14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 15.00 Andrea Celeste 15.30 Nanizanka: Missione impossibile 16.30 Otroški spored: Tivulandia, vmes risanke Kimba, 18.00 I predatori del tempo, 18.30 Uomo Tigre, 19.00 Charlotte	TELEFRIULI 13.00 Film: Matrimonio alla francese (kom., r. Denys De La Pantiellere, i. Jean Gabin, Michele Mercier) 14.30 Risanka: Hanna & Barbara 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemškem jeziku 20.40 Film: Ero all'inferno 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Skag	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	
ITALIA 1	8.20 Nanizanki: Sanford and Son, 8.45 Daniel Boone 9.30 Film: Catlow (vestern, ZDA 1971, i. Y. Brinner, R. Crenna) 11.00 Nanizanke: Sanford and Son, 11.30 Lobo,	TELEPADOVA 13.00 Risanke 14.00 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 15.00 Andrea Celeste 15.30 Nanizanka: Missione impossibile 16.30 Otroški spored: Tivulandia, vmes risanke Kimba, 18.00 I predatori del tempo, 18.30 Uomo Tigre, 19.00 Charlotte	TELEFRIULI 13.00 Film: Matrimonio alla francese (kom., r. Denys De La Pantiellere, i. Jean Gabin, Michele Mercier) 14.30 Risanka: Hanna & Barbara 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Nanizanka: Arrivano le spose 19.30 Dnevnik 20.00 Dnevnik v nemškem jeziku 20.40 Film: Ero all'inferno 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Skag	TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	

Letos nastopijo zbori iz 12 držav

Že petindvajsetič letos v Gorici tekmovanje zborov C. A. Seghizzi

V prvih septembrskih dneh bo v Gorici letos že 25. mednarodno tekmovanje pevskih zborov Seghizzi. Prireja ga istoimensko društvo poimenovano po glasbeniku Cesaru Augustu Seghizziju, ki si je s tem mednarodnim tekmovanjem, začetim pred 25. leti, potem ko so uspela nekatera zaporedna tekmovanja deželnega značaja, pridobilo velik sloves v mednarodni areni. Zbori iz 27. držav vseh kontinentov so doslej peli na goriškem tekmovanju, ki sodi med najbolj znane te zvrsti. Seveda so iz posameznih držav prišli različni zbori, ki so na tekmovanju imeli pač različne rezultate. Izbor glasbenih skupin, ki so v 25. letih pele v Gorici, bomo lahko našli na gramofonski plošči, ki jo izdajo ob slovesnosti. Na njej bodo pesmi pete v Gorici od šestnajstih zborov. Na gramofonski plošči bosta prisotna dva italijanska zbora, Illesberg iz Trsta in Cantori iz Assisija. Na plošči bosta prisotna tudi dva jugoslovanska zbora, Tone Tomšič iz Ljubljane in Collegium musicum iz Beograda.

O pripravi za letošnje tekmovanja sta novinarje seznanila predsednik društva Seghizzi Giovanni Vezil in umetniški vodja Italo Montiglio.

Kaj vse bo v Gorici letos, ob tako pomembni obletnici?

Kot je znano so tekmovanju pevskih zborov že pred leti dodali posvet strokovnjakov o zborovskem petju. Ti posveti so iz leta v leto dobili večjo važnost. Postali so mednarodnega značaja. Lani je bil tak posvet posvečen didaktiki petja v raznih šolah. Imeli so velik uspeh, prisotnih je bilo veliko šolnikov, tudi zaradi tega ker se v italijanske šole vraga glasbena vzgoja.

Letošnji posvet, ki bo že 17. po vrsti, bo v kongresni dvorani Espomego od 2. do 4. septembra. Spet bo govor o didaktičnih vprašanjih. Dobili so pokroviteljstvo in znanstveno sodelovanje Departmaja za kulturo tržaške univerze. Na posvet se je javilo okrog 200 ljudi, v glavnem šolnikov. Pobuda je pomembna ker je tudi korak v smeri ustanovitve Študijskega centra za glasbeno vzgojo, ki ga mislijo ustanoviti v Gorici. Lekcije naj bi bile vse leto, seveda v Gorici, v okviru delovanja društva Seghizzi.

3. septembra zvečer bo v avditoriju slavnostni koncert ob 25. letnici natečaja. Posvečen bo Gioacchinu Rossiniju. Nastopijo znani solisti ter skupina Gruppo polifonico di Trieste pod vodstvom Andrea Giorgija. Ta večer bo

priložnostni govor imel goriški župan. Tistim, ki so si pridobili zasluge za uspeh te pevske prireditve bodo podelili priznanja.

Nastopi zborov pa se bodo pričeli 4. septembra, zaključili pa 7. septembra. Letos nastopa 26 zborov (nekateri tudi v različnih zasedbah, tako da je zborov dejansko 31) iz dvanajstih držav. Pridejo zbori iz Italije, Jugoslavije, Finske, Poljske, Romunije, Švedske, Madžarske, Argentine, Bolgarije, Českoslovaške, Zvezne republike Nemčije in Grčije.

Kot je znano so lani prvi uvedli tudi tekmovanje malih zborov, največ do osem pevcev.

4. in 5. septembra bodo zbori tekmovali v polifonskem petju. Naslednjega dne, 6. septembra zvečer, bo zaključni koncert z nagrajevanjem zborov v tej kategoriji. 6. septembra bodo nastopili mali zbori. V nedeljo dopoldne in popoldne bodo zbori tekmovali z ljudskimi pesmimi, istega dne zvečer bo nagrajevanje.

Letos pride v Gorico kar precej zborov iz Italije, precej tudi iz naše dežele. Iz Jugoslavije pride Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane. V skupini malih zborov nastopijo Ljubljanski oktet in Mariborski oktet. Sodeloval pa bo tudi en zamejski zbor in sicer Tržaški oktet.

Zahteva po ljudskem referendumu

Komunisti in zeleni proti zahodni obvoznici

Na županstvu v Gorici hočejo kar se da hitro izkoristiti 12.700.000.000 lir, ki so v drugem zakonu za finansiranje gradnje infrastrukture, ki jih je italijanska stran predvidela za uresničitev osimskega sporazuma, namenjena izgradnji osrednjega dela tako imenovane zahodne obvoznice. Kot je znano so prvotno predvideli, da bi se zahodna obvoznica pričela pri mejnem prehodu Solkan na Svetogorski cesti, prek kala Solkanske polje, prišla do pevmškega mosta, potem nadaljevala pot skozi Stražice (delno uporabljajoč že obstoječe ceste) do ločniškega mosta 9. avgusta. Obvoznica naj bi se potem nadaljevala na levem bregu Soče tja do novega mosta čez Sočo pod Štandrežem. Z obstoječo pokrajinsko cesto Gorica-Sovodnje-Zagaj naj bi se povezala nekje pri Sovodnjah. Sovodenjci so že zdavnaj povedali, da te ceste sploh ne potrebujejo. Prvotni načrti za ovrednotenje severnega dela Gorice, tistega na Solkanskem polju, se niso uresničili. Čez solkanski mejni prehod ni tistega velikega prometa, ki so ga nekateri predvidevali pred petnajstimi in še več leti. Takrat je arhitekt Piccinato predvidel, da se bo Gorica razvila v mesto z 80.000 prebivalci. Začrtal je velike obvoznice. Kasneje je arhitekt Costa zmanjšal predvidevanja na 60.000 prebivalcev. Že začrtane obvoznice pa je pustil in jih celo bolje narisal. Vse to je seveda

vnešeno v regulacijskem načrtu. Goriška občinska uprava je, takrat ko je bil govor o delih, ki jih je treba finansirati s sredstvi iz osimskega sporazuma, prosila denar za to obvoznico. Dobila ga je.

Kaj je predvideno v osrednjem delu? Da bi speljali čisto novo cesto tik ob Soči. Odcepila bi se od sedanje Ulice Aquileia. Cesta bi bila med sejmštem Espomego in Sočo speljana po viaduktu, ki bi ga nalašč zgradili. Potem bi bila speljana po zadnjih štandreških poljih in travnikih, tistih, ki so na bregu Soče. Navezala bi se na cesto, ki pelje na nov most južno od Štandreža.

Komunisti in zeleni so proti gradnji te obvoznice. V goriškem ljudskem parku so priredili skupno zborovanje. Govorila sta občinska svetovalec Fiorelli in sen. Battello. Opozicija v goriškem občinskem svetu trdi, da je sedaj na voljo nekaj nad 12 milijard lir, da pa bo cesta, ko bo zgrajena, veljala več kot 30 milijard. Ta denar bi se dal bolje uporabiti, cesta pa je nepotrebna. Škodila bo tudi okolju.

Na zborovanju se je k besedi oglasil tudi član tajništva mestne sekcije PSI Fontanini, ki je govoril tudi o vlogi avtoporta in drugih osimskih struktur.

Komunisti in zeleni menijo, da je treba tako o tej infrastrukturi kot o drugih, vedeti za mnenje vsega prebivalstva. Zaradi tega naj bi v septembru sprožili akcijo za izvedbo referenduma. Prebivalci Gorice naj bi se izrekli ali so za to obvoznico, ali pa so mnenja, da je sploh ni treba graditi.

V pripravi načrti za obnovo Verdija

Čim bodo imeli načrte in seveda denar bodo pričeli popravljati zunanost in notranost stavbe Verdijevega gledališča. Kot je znano je Goriška občina od konzorcija zasebnikov, bivših lastnikov gledaliških lož, pred kratkim odkupila to stavbo za poldrugo milijardo lir. Nekaj milijard pa bodo potrebovali za vsa popravila, ki so potrebna.

Popraviti bodo morali streho, prepletkati fasado. V dvorani pa morajo narediti vse kar predvidevajo varnostni predpisi, saj je policijska oblast že nekajkrat prepovedala uporabo dvorane v koncertne, gledališke in druge namene. Doslej so v njej izvedli le najbolj nujna dela, da je bilo za silo zaščeno policijski oblasti.

Sedaj pa se bodo dela lotili načrtno. O tem vprašanju so že govorili na seji Občinskega odbora. Potem ko bodo imeli načrte bodo Deželno vladlo prosili za primerno denarno podporo.

Obnavlja ga Pokrajina

Kmalu nared dom v Lužnici

Goriška pokrajina je že pred časom začela izvajati načrt za obnovo in preureditev počitniškega doma v Lužnici, ki ga nameravajo dati na razpolago za letovanja skupin ostarelih, invalidov ter prizadetih oseb. Prvi del načrta, v vrednosti 800 milijonov lir, bodo predvidoma uresničili do meseca oktobra. Doslej so že obnovili zidovje, preuredili razporeditev prostorov, tako da so pridobili več ločenih in funkcionalno neodvisnih delov, ki bodo omogočili bivanje ene same, pa tudi več skupin istočasno. Zaključujejo z obnovo strehe in raznimi napeljavami, nakar bo poslopje že vseljivo.

Z drugo skupino del, ki naj bi veljala milijardo 100 milijonov lir, želijo povečati sedanjo zmogljivost počitniškega doma in urediti termalno kopališče ob vrelcu zveplaste vode, ki je že od nekdaj znana zaradi svojih zdravilnih lastnosti. V upanju, da bo deželna uprava pristala na finansiranje teh del, ki bi kakovostno izpopolnila letovišče, pri pokrajinski upravi razmišljajo o tem, kako bi dom upravljali v sodelovanju s skupinami in ustanovami, ki delujejo na socialnem področju.

Na dvotedenskem plavalnem tečaju

Dvajset števerjanskih otrok na plavanju v goriškem bazenu

Okrog dvajset otrok iz števerjanske občine se v teh dneh udeležuje skupaj z vrstniki iz Gorice in drugih okoliških občin plavalnega tečaja v bazenu na Rojcah. Tečaj prireja društvo Gorizia Nuoto, udeležbo večjega števila števerjanskih otrok pa je omogočila tamkajšnja občinska uprava, ki je za njihov prevoz v in iz Gorice dala na razpolago šolabus.

K tečaju se je tako prijavilo dvajset števerjanskih otrok od 6. do 14 leta starosti. Udeležujejo se četrte od šestih plavalnih izmen, ki jih v letošnji poletni sezoni prireja za otroke goriško plavalno društvo. Zanje se je tečaj pričel v ponedeljek, 28. julija, zaključil pa se bo v petek. Že prihodnji teden bo na vrsti nova izmena, v okviru katere je tudi na razpolago nekaj mest za mlade iz Števerjana. Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani na Občini v Števerjanu.

Kako poteka življenje malih tečajnikov? Po njihovih izjavah sodeč res imenito, saj imajo možnost da vsak dan, od ponedeljka do petka, prebijajo cel dopoldan v bazenu. Tja se pripeljejo okrog 8.30. Po zboru vseh 135 udeležencev je na vrsti jutranja telovadba, kmalu po 9. uri pa se prične enourna lekcija plavanja. Tej sledi malica in nato do 12. ure prosto plavanje in igranje v vodi in okrog bazena.

Otroke smo te dni obiskali prav v tem času, ko so se nekateri bolj izkušeni pod skrbnim nadzorstvom osmih inštruktorjev razposajeno poganjali v vodo olimpijskega bazena, najmlajši pa so čofotali v otroškem bazenu, kjer je voda manj globoka, zabava pa zaradi tega nič manjša. Bolj kot z besedami so nam na vprašanje, kako se kaj imajo, odgovorili z dejstvi, ko so pred našim fotografskim objektivom drug za drugim hiteli razkazovati razne vrste skokov v vodo in drugih plavalnih spretnosti, ki so jih pridobili ali izpopolnili na tem dvotedenskem tečaju.

Da se otroci prijetno zabavajo, krepijo telo in koristno plavalno znanje, najo je potrdil tudi Giancarlo Karlović, ki je pri društvu Gorizia Nuoto odgovoren za otroške plavalne tečaje. »Ta teden zaključujemo s četrto izmenom in moram povedati, da je obračun

nad vse zadovoljiv. Doslej smo že presegli skupno število lanskih tečajnikov, na vrsto pa bosta do začetka septembra prišli še dve izmeni. Uspeh je dokaz o koristnosti in posrečenosti pobude, ki prepričuje vsako leto večje število staršev in seveda otrok, katere

lahko kar sami vprašate, če jim je tukaj všeč.

O težavnosti zbiranja mnenj med tečajniki, ki se niso dali motiti med brezskrbnimi urami igranja v bazenu, smo povedali, sicer pa je bilo njihovo navdušenje tako očitno, da bi bila vsaka beseda odveč.

Le rahel dežek...

Upajoče so oči mnogih včeraj po poldnevu gledale v nebo, kjer so se zbirali temni oblaki. Okrog 15. ure se je zares ulilo. A deževalo je le dobrih deset minut. Le zmohilo je v mestu asfalt, na podeželju pa žejne travnike, vrtove in polja. Kmalu je rahla sapica oblake odgnala, spet je zasijalo sonce. Temperatura je seveda ostala pri prejšnjem: kar več kot trideset stopinj smo imeli jutraj in prav tako popoldne. Smo pač v avgustu. Kaj bi se pritoževali.

Vrsta nesreč

V Gradežu se je v jutranjih urah pripetila prometna nesreča v kateri je 46-letni Giovanni Marchesan utrpel zlom ključnice. Z mopedom se je vozil

v smeri proti Tržiču, ko mu je nenadoma prerezala pot z lastnim vozilom 44-letna Franca Marchesan. Slednja je ostala nepoškodovana, voznik mopea pa se bo zdravil 30 dni.

V noči med ponedeljkom in torkom je 50-letni Remo Medeot doma iz Marianu izgubil nadzorstvo nad lastnim avtomobilom. Ko se je peljal iz Slovenca proti domu je po vsej verjetnosti zaradi utrujenosti najprej zavozil na koruzno polje, nato pa še v občestno reklamno tablo. Voznik ni utrpel nobene poškodbe.

V Červinjanu je prišlo le do večje gmotne škode v trčenju med avtomobiloma, ki sta ju upravljala 47-letna Concetta Buricco in pa 26-letni Pasquale Ciriello.

Marko Waltritsch

5.

partizansko gospodarstvo na sovodenjskem območju

Tajnik sovodenjskega Krajevnega narodnoosvobodilnega odbora je nekaj dni kasneje poslal vodstvu Okraja daljši seznam z naslovom: »Seznam vprežne živine in vozil in dvokoles občine Sovodnje«. Iz tega seznama, na katerem so navedeni poimensko družinski poglavarji, izhaja, da je bilo v Sovodnjah 20 konjev, na Peči samo dva, volov pa v Sovodnjah 54, na Peči pa 14. Težkih voz, z nosilnostjo od 25 stotov naprej, so imeli v Sovodnjah 34, na Peči pa trinajst. Kolesa so bila označena kot dobra in slaba. Dobrih moških koles so imeli v Sovodnjah 19, na Peči dve, slabih moških koles v Sovodnjah 37, na Peči pa 12. Dalje je bilo dobrih

ženskih koles v Sovodnjah 12, slabih ženskih koles istotam pa 54. Na Peči da niso imeli ženskih koles.

Dokument, ki ga je podpisal tajnik Krajevnega narodnoosvobodilnega odbora v Sovodnjah Novograjski (to je bilo ilegalno ime za Andreja Tomšiča), je edini, ki smo ga našli v naši raziskavi, na katerem so navedena tudi imena Pečanov.

V nekaterih krajih so domači odbori tudi že prej, nekateri kar na svojo pest, drugi pa po navodilih, sestavili poročila o gospodarskih zmogljivostih svoje vasi ali občine. V arhivih niso ohranjena vsa poročila. Marsikaj se je izgubilo med vojno. Ponekod so poročila podpisana z ilegalnim imenom, drugod pa s polnim imenom in priimkom. To je bilo seveda zelo tvegano.

Kar se tiče sovodenjskega območja, imamo ohranjene podatke o opisu industrije in obrti v poročilu Okrajne gospodarske komisije z dne 20. septembra 1944.

Iz njega povzemamo, da je v Gabrijah št.7 delal čevljar Miha Martinuč. Izdeloval je nove čevlje ter popravljal stare, njegova zmogljivost je bila izdelati en par čevljev na dan. Ni imel strojev; delal je sam. Delal je tako za domači-

ne kot za potrebe OF, torej za partizansko vojsko. Enako je napisano o čevljarju Francu Devetaku, ki je imel svojo delavnico v Gabrijah št. 19.

V Rupi je sicer obstajala tovarna usnja Jakil, znana še iz let pred prvo svetovno vojno, takrat pa že ni več obratovala. V njej je bilo (podatki so vedno iz pravkar omenjenega poročila z dne 20. septembra 1944) 68 telarjev za šeso znamke SAF, osem strojev za usnje različnih vrst in znamk, ena velika peč, približno 9 valenk znamke HR Glazer-Wien.

Iz Rupe so bili čevljarji Jožef Čotar, Jožef Trampuž, Rihard Kokelj in Maks Pavletič, ki so sicer delali v Gorici. Iz istega kraja so bili bratje Budin, ki so delali v tiskarni v Gorici. Florijan Ferfolja pa je imel brivnico v Šempetru.

V Sovodnjah so delali obrtniki: krojač Ciril Češcut, kolarja Dominik Češcut in Ivan Petejan, sedlar Karlo Butkovič, čevljarji Peter Devetak, Franc Petejan in Janko Cotič-Biondin. Kamnoseštvo Cotič v Sovodnjah ni delovalo takrat.

V Gabrijah so bili poleg prej omenjenih dveh čevljarjev še kolar Mirko Povodnik, kovač Leon Gril, mizarja Viktor Devetak in Viktor Čavdek, v Rubijah pa še kovač Jožef Pavletič.

GORIŠKA ZBORNICA ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO, OBRT IN KMETIJSTVO

razpisuje natečaj za dodelitev štirih mest poskusnega uslužbenca - 4. kvalifikacijska stopnja. Rok za predstavitev prošenj zapade 28. avgusta 1986.

Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani na tajništvu Trgovinske zbornice v Gorici v Ul. Crispi 10.

razstave

V dvorani deželnih stanov na goriškem gradu je odprta razstava beneških vedut Canaletta in Visentinija. Na voljo je tudi katalog.

V kongresni palači v Gradežu je odprta razstava poštnih futurizmov, ki so jo sem prenesli iz muzeja v Roveretu. Na voljo je katalog.

V istem prostoru v Gradežu je odprta zgodovinska razstava italijanskega časopisa. Na voljo je katalog.

kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 »Scandalosa Gilda«. Prepovedan mladini pod 18. letom. VITTORIA 17.30-22.00 »Viril sex games«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 »Morilec iz hrama Šaolin«. 21.00 »Zločin iz strasti«. DESKLE 19.30 »Najkrajša pot na Kitajsko.«

DEŽURNA LEKARNA V GORICI All'orso bianco, Korzo Italia 10, tel. 84576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio, Ul. Romana 147, tel.40479.

POGREBI

Danes v Gorici ob 9. uri Salvatore Brezigar iz glavne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Podgori, od 10.30 Edoardo Piani iz kapele ločniškega pokopališča v cerkev in zopet na pokopališče v Ločniku.

Pogovor s Svetlano Makarovičev pred nastopom v Kopru

Ta svet ni naš dom, v njem smo le gostje

»Če hočeš videti sončni žarek, moraš najprej poznati temo in mrak, drugače ti nič ne pomeni. Če hočeš nekaj zares vzljubiti, moraš to plačati s sovraštvom do nasprotnega. In le kdor zdrži dolgo tišino, lahko zares sliši pesem, ko se zapoje.« Svetlana Makarovič

Svetlana Makarovič — pesnica, komponistka, pevka, igralka. Njeni recitali so velikokrat presenetili slovensko javnost s svojo posebnostjo, svojskostjo. Krog njenih poslušalcev ni velik, s svojimi pesmimi se namreč obrača na kulturno publiko, kot sama pravi. Prosvetljevanje delavskega razreda pa je nekaj, kar je že pred leti opustila.

»Moji recitali znajo biti neprijetni, grenki — takšni kot je moja poezija. Opozarjajo na to, da smo na svetu le gostje, da ta svet ni naš dom.«

Kako poslušalstvo sprejema vaše nastope?

»Moja publika je eno mojih velikih zadoščenj. Že leta se mi ljudje odzivajo in me spremljajo na vseh recitalih, večerih. Marsikdaj mi celo sledijo na oddaljene nastope. Prijetno me preseneti, ko med poslušalci zagledam znane obraze iz prejšnjih večerov.«

Pravkar pripravljate nov avtorski projekt, skupaj z znano skupino Istranova. Na kateri zamisli ste tokrat gradili?

»To bo gledališka predstava, skupen multimedijski projekt Svetlane Makarovič in Istranova. Zamisel je prišla iz ljudskega motiva desete hčere — biti deseti pomeni biti preklet, izločen, drugačen in odveč. V današnji slovenski kulturni situaciji je ta motiv izredno aktualen in kar kliče k umetniški obdelavi — družba se vse bolj nagiblje k enotni, povprečni, celo podpovprečni kulturni ponudbi. Pod vprečni, celo podpovprečni kulturni ponudbi. Pod množične kulture se skriva hiperprodukcija parolo vulgarne kiča, ki naj izpodrine izrazitejšo umetniške stvaritve in jih postavi v položaj desetega. Ta simbol desetega je v tem recitalu ves čas prisoten, saj je bodisi elitna skupina kot Istranova, kot tudi moji avtorski recitali, ki so v zadnjih letih dodatno namerno tudi elitistični — s tem mislim namenjeni intelektualno razvitejši publiko —, v položaju desetega.«

Motiv desete hčere je v slovensko ljudsko zakladnico prišel v času pokristjanjevanja. Prinesel ga je verjetno irski misijonar, saj poleg Slovenije ta motiv pozna le še Irsko.

Za recital sem vzela le zgodbo — idejo ljudske pesmi. Hotela pa sem ta motiv avtorsko preseči in ga aktualizirati. Tako sem se dotaknila tabuja matere kot absolutne avtoritete. Mati sama zase ni tabu, ker je kot lastnica svojih otrok nesprejemljiva. Pojavi se kot izdajalka lastne krvi. V ljudski pesmi Desetnica mati, grajska gospa, po 7 letih izgnanstva desetnice ne spozna. V grad je ne sprejme, ker je ne spozna. V avtorski varianti grem dlje — odnos zaostri tako, da mati desetnico spozna, da pa je noče več priznati za hčer. Desetnica zato pokaže gradu hrbet za zmeraj, vendar odide s kletvijo. Svoj nov smisel najde v ognju, ki simbolizira očiščevanje.

nje od apriornih družbenih vrednot in dogem. Na koncu imajo godci vlogo desetih in skupaj zapojejo travestijo svatbene šaljivke na temo Kaj bo jedel ogenj z zarotitvenim refrenom — naj ogenj sežge človeško umazanijo kot laž, izdajstvo, hinavščino, nevoščljivost, nasilje, vohunstvo. Sklepna pesem je kresna pesem, avtorska, ki govori o tem, da naj deveto ostane z devetim, deseto z desetim. To sta dva nerazdružljiva simbola — da se deseto zave svoje desetosti, mora najprej dobiti udarec od vseh devetih.«

Svetlana Makarovič in Istranova - kako ste se našli in kako ste se ujeli v ustvarjanju?

»Novi sodelavci me vedno zanimajo. Le da imam z njimi različne izkušnje in sem zato v zadnjih letih postala izredno sitna in natančna pri izbiri. Istranova sem imela priložnost nekajkrat slišati, videla sem njihov video posnetek in ugotovila, da je to združljivo z mojim recitalom.«

Skupni projekt tako sestavljajo moje pesmi in kompozicije ter repertoar Istranova. Nekaterim njihovim pesmim sem dodala moj tekst, ki se ujema z Desetnico, in jezik nekoliko lokalno obarvala. Veliko stvari delamo s posvetovanjem, saj jim nočem delati sile. Vsak izrazi umetnik in avtor je nasilen — jaz to sem in zato moram paziti, da jim stvari ne vsiljujem. Oni so moj enakopravni partner in imajo pravico sprejeti ali zavrniti moje ideje.

V projektu nastopajo tudi kot igralci in statisti. Pojejo, govorijo, se premikajo v prostoru — enakovredno se vključujejo v dogajanje predstave. Izredno

so prilagodljivi in spretni. Že na prvi vaji smo ugotovili, da se izredno ujemamo in do sedaj nismo imeli še nobenih problemov.«

Kako uspešna je lahko združitev čisto slovenskega motiva Desetnice in istrske ljudske glasbe?

»Res sta tu združena dva elementa, ki na videz ne pristajata skupaj. Izkazalo pa se je, da se ta istrski melos izredno ujema z mojo poezijo, ki e trda, kamnita, izklesana, a tudi vroča obenem.«

Slovenstvo pojmem na čuden, moralni način. Slovenstvo je zame ostati zvest sebi, prisluškovati svoji lastni notranjosti, slovenski avtentični kulturi, tako kot Istranova prisluškuje istrski. Tu smo se našli kot sorodniki in neke vrste rojaki.

To kar izključuje narodnozabavne ansamble kot smeti je, da so pobrali najbolj banalne tuje primesi, ki so onesnažile slovensko ljudsko kulturo, in jih prodajajo kot slovenske. Pri tem imajo umazane roke zlasti slovenski kulturni politiki, ki ta pojav ne samo ščitijo, temveč tudi podpirajo.

Istranova je zame absolutna alterhativa tem pojavom. Oni so čisto vino, zato jih poslušam tako malo ljudi — a ti so tisti pravi.«

Vaj ste imeli zelo malo — kako to?

»Preprosto — ni bilo potrebno več. Koncept je jasen, režija je določena. Vadili bomo sedaj vsak zase, dobili se bomo na vročih vajah, pred generalno. Do tedaj nas čaka le še dril — da bo vse do potankosti naštudirano. Improvizacije bo pri predstavi zelo malo, le premiki v prostoru. Drugače je vse zelo precizirano.«

Nastopiti nameravate v Lapidariju koprškega muzeja, nekako v sredini avgusta. Kako pa boste poskrbeli za širšo publiko, svoje stalne poslušalce?

»Recital v Kopru, v Piranu — bolj pa se tovrstnih projektov ne da popularizirati, saj je tudi kulturne publike manjši krog. Nameravali smo nastopiti skupaj tudi na Festivalu v Križankah, konec avgusta, pa smo se zaradi zapletov okrog honorarjev skupini Istranova odločili, da bom nastopila sama na play-back. Žal mi je za mojo ljubljansko publiko, a mislim, da me bodo mnogi prišli poslušati v Koper. Predstave v Lapidariju se prav veselimo. Tudi če bo malo publike, bo lep večer.«

Kaj pa plošča?

»Velik problem je denar. Kulturna skupnost takšnih stvari ne podpre, z Založbo kaset in plošč, ADI-Tom in Mladinsko knjigo pa sem v bojkotu. Vse svoje plošče izdam v samozaložbi in sem tako na robu bankrota.«

A moje slovenstvo je tudi v tem, da sem to, kar sem. Ne dovolim se politično in ideološko opredeliti. Vedno nastopam v slovensčini — prevode mojih del predstavim le obrobno, ob slovenskem programu. Tudi to je slovenstvo, da nastopam pod svojim imenom.«

Razgovor zapisala
METKA ČELIGOJ

Fotografije življenja

Ravnateljici knjižnice Cirila Kosmača v Tolminu Marti Fili je treba dati vse priznanje za njeno prizadevanje pri organizaciji pogostih umetniških razstav. Letos je sedanja razstava o Breginjskem kotu že enajsta po vrsti, kar dokazuje, da je v galeriji knjižnice Cirila Kosmača - vsakih štirinajst dni po ena umetniška razstava. Odprtja teh razstav se vsakokrat udeležijo večje število starejših Tolmincev, nekdanjih aktivistov in partizanov in še mladine. Če bi še živel pisatelj Ciril Kosmač, bi še enkrat zapisal o svoji majhni domovini:

»Majhna je... in ker ne moremo opevati njene prostranosti, opevamo in povečujemo njene koticke, ki pa so polni lepote, kajti lepota je podobna resnici...«

In to »lepoto«, da nadaljujem Kosmačev posrečeno misel - sta v umetniške - barvne in črno bele fotografije - ujela razstavljalca Sergij Ciani in Marjan Bažato. Ciani razstavlja 24 fotografij: 8 barvnih, lastnih, grafično obdelanih, 8 črno belih preslikav starih razglednic in 8 črno belih preslikav arhivskih fotografij zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Gorica in Nova Gorica. Marjan Bažato razstavlja 20 barvnih fotografij, ki jih je posnel letos v marcu, aprilu, maju in juniju ob 10-letnici potresa. Naj zapišem, da sta oba domačina s Primorske, Ciani iz Kobarida, Bažato pa iz Gornjega Cerovega v Goriških Brdih. Oba sta člana Foto kino kluba Nova Gorica.

V Breginju pred potresom ni bilo fotografa, ki bi bil z fotografijo ovekovečil njegove narodne posebnosti. Kar je od potresa ostalo predstavlja skupek hiš z značilnimi ganki. Na razstavi so posnetki Robedišča iz leta 1974, Sedla iz leta 1974, Breginja iz let 1909 in 1936, Podbele iz leta 1937 itd. Bažato med drugimi razstavlja tri posebno učinkovite barvne fotografije: Lojze, Rozalija in Ne slišim. V vrsti razstavljenih barvnih fotografij jetudi delovna, ki predstavljajo moškega in ženskega z velikim košem (listnikom) zvrhano polnim sveže trave za živino.

Ko sem z veliko pozornostjo ogledoval te fotografske dokumente življenja v Breginju sem - »Začutil, kako me počasi prevzema stari, močni, neomajni mir domačije,« kot je zapisal pokojni Ciril Kosmač. Občutil sem, da življenje teče dalje, kljub rušilnim potresnim sunkom v maju in septembru 1976.

ANDREJ PAGON - OGAREV

Ob smrti kiparja Franceta Goršeta

Pojmovanje kiparske umetnosti v iskanju človeka skozi duhovnost

Ni lahka naloga spregovoriti o umetniku, kakršen je bil France Gorše. Rojen leta 1897 pri Sodražici na Dolenjskem, je vse do zadnjega, dokler mu ni v soboto smrt pretrgala življenja, neutrudljivo ustvarjal. Bil je kipar, občasno tudi slikar ilustrator, eden najustvarjalnejših slovenskih kiparjev v zadnjem stoletju in njegova dela so danes po velikem delu sveta.

Že bežen pogled v biografijo nam pokaže nemirnega duha človeka umetnika, večnega iskanja resnice. Obiskoval je sprva Akademijo v Zagrebu, diplomiral ter odšel nato najprej v Trst, zatem v Gorico. Obdobje, ki ga je v teh letih, ko je na Primorskem v vse večji meri razsajal fašizem, kljub vsem težavam pritegnilo tudi v italijansko kul-

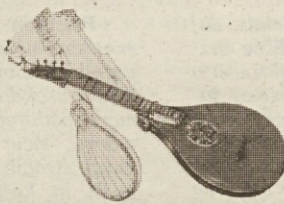

turno in umetniško javnost, je ostalo obeleženo z značilnim mladostniškim iskanjem umetniškega izražanja in ekspresivno vitalnostjo. Leta 1930 se je preselil v Ljubljano. Tu je v veliki meri dajal ton sodobnemu umetniškemu izražanju, urejeval je nekaj časa revijo Umetnost, leta 1944 pa ustanovil privatno kiparsko šolo. Kljub temu pa Gorše nikoli ni posegel med drzne modernistične oblike in koncepte, ki so tedaj zajeli že vso Evropo.

Njegova umetnost je vedno bila nekako klasicistična, neogotska je sam poimenoval svoja ameriška leta, ki so sledila. Prva povojna leta je še bival v Trstu, ustvaril med mnogimi drugimi tudi doprsni kip Franceta Prešerna, ki ga je ob poimenovanju prevzel Znanstveni licej, nakar je odpotoval v Ameriko. Po dveh desetletjih se je vrnil in se namestil na Koroškem.

V njegovem zadnjem obdobju je iskanje človeka skozi duhovnost v polni meri zabeležilo vselej figurarno umetnost. S pogostimi motivi materinstva, zgodovinskih osebnosti in globoke religioznosti je prispeval svojstven značaj slovenskemu kiparstvu.

Poletni spored v Križankah

Tudi avgusta bodo skoraj vse prireditve v festivalskih prostorih v Križankah, glavne v poletnem gledališču, manjše ali komorne v predverju, cerkvi, na malem dvorišču ali v Viteški dvorani, nekatere pa v Slovenski filharmoniji ali celo v stolni cerkvi.

Vse predstave, razen posebej označenih, se bodo začele ob 20.30.

- 6. 8. Kurt Neuhauser - orgle in Stanko Arnold - trobenta v stolni cerkvi (Martini, Loeliet, Händel, Telemann)
- 7. 8. Marek Jablonski - violončelo
- 10. 8. Filarmonici del Teatro Comunale di Bologna
- 11. 8. Miha Pogačnik - violina in Einar-Steen Nokleberg - klavir
- 12. 8. Španski plesi s skupino Teatro de danza espanola iz Madrida
- 13. 8. Ponovitev večera s skupino Teatro de danza espanola
- 14. 8. Večer pantomime z Andresom Valdesom in Jano Kovač
- 15. 8. Gari Grodberg - orgle (Sovjetska zveza)
- 17. 8. Tjaša Požar - čembalo
- 18. 8. Koncert Moskovskega komornega orkestra dirigent Vladimir Tretjakov
- 19. 8. Fedja Rupel - flavta in Marjana Korošec - klavir (J. S. Bach, Händel, Donizetti, Reinecke, Roy, Borhe)
- 20. 8. Valerij Klimov - violina (Sovjetska zveza)
- 21. 8. Blažanka Arnič - klavir (Mozart, Schubert, Arnič, Gattermeyer, Stravinski)
- 22. 8. Variacije na ljudsko pesem DESETNICA s Svetlano Makarovičev
- 23. 8. Rok Klopčič - violina in Hinko Haas - klavir (Brahms, Beethoven)
- 24. 8. ob 19.00 Het Residentie Orkester den Haag, dirigent Hans Vonk solist Zino Vinnikov - violina (Krenek, Mozart, Stravinski)
- 25. 8. Marjana Lipovšek - mezzosopran, Alfred Burgstaller - bas, Marjan Lipovšek - klavir (Monteverdi, Purcell, Dvoržak, R. Strauss, Čajkovski)
- 26. 8. Orkester in zbor Les Volontaires (Francija) dirigent Jean Fouquet (Musorgski, Bizet, Rameau, Verdi)
- 27. 8. Orkester moskovske filharmonije dirigent Dimitrij Kitajenko solist Vladimir Krajnjev (Rahmaninov, Čajkovski)
- 28. 8. New Swing Quartet s solistko Nado Knežević in Jazz kvartetom Silva Štingla
- 29. 8. Adams-Strouse: APLAVZ - musical režija in koreografija Gene Foote, dirigent Pero Gotovac, GLEDALIŠČE KOMEDIJA, Zagreb
- 30. 8. Črnske duhovne pesmi s Star-Scape Singers (Kanada) umetniški vodja Kenneth G. Mills
- 31. 8. ob 19.00 Večer umetnih in narodnih pesmi z Ribniškim oktetom

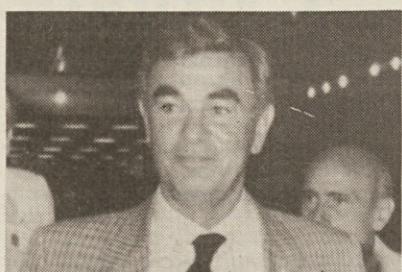
Od 24. 8. do 30. 8. Minifest lutkovnih gledališč. Predstave, katerih razpored bomo objavili naknadno, bodo v ljubljanskem Lutkovnem gledališču.

Po včerajšnji razsodbi na milanskem procesu o črnih stavah v italijanskem nogometu

Težak udarec Udineseju in Triestini

MILAN — Po petnajstih urah posvetovanja je disciplinska komisija italijanske nogometne zveze sprejela ostro razsodbo, ki pa le ni tako trda, kot je v svojem sklepnem govoru zahteval načelnik preiskovalnega urada Corrado De Biase, čeprav v glavnem odraža njegove zahteve. Sedaj bo na vrsti še prizivni proces (začel naj bi se 18. t.m.), medtem ko bodo utemeljitev razsodbe objavili še te dni in če ne bo prinesel sprememb (seveda so si tudi tu želje in upi deljeni), bo v italijanskem nogometnem svetu prišlo do velikih preobratov, tako pri samih družtvih v A in B ligi (glede C lige še teče proces v Firencah, njihovih predstavnikov kot samih igralcev, saj marsikomu grozi, da se z nogometom ne bo mogel nikoli več ukvarjati).

A pojdimo po vrsti. Udinese naj bi iz A lige izpadel v B ligo; Lazio naj bi se znašel naravnost v C-1 ligi, Perugia pa kar v C-2 s penalizacijo petih točk; Vicenza izgubi pravico do obstanka v A ligi in izpade v B ligo; Triestina, Palermo in Cagliari bodo kaznovani z odvzemom petih točk v naslednjem prvenstvu. Zlasti ostri so bili s Triestino, ki naj bi v prihodnjem prvenstvu pravzaprav startala s štirimi točkami manj, ker so ji eno odvzeli že v letošnjem prvenstvu: s tem so ji onemogočili, da

Zadovoljni Italo Allodi

bi odigrala dodatno tekmo z Empolijem. Zmagovalec te tekme bi zasedel mesto Vicenze v A ligi. Nadalje razsodba določa, da se Pisa vrne v 1. ligo, Empoli pa naj bi v njej sploh prvič nastopal. Pescara se bo znašla v B ligi, pri čemer se odpira vprašanje, kdo ima pravico, da zasede mesto Perugie v C-1 ligi.

Kot smo dejali, pa bi se ne znalo ustaviti pri tem. Marsikdo namreč upa, da bo prizivna komisija kazni še poostрила, spet drugi upajo, da se bodo še nekako izmazali. To so zlasti tisti člani nogometne zveze, ki so jim naložili najhujše kazni: predsedniki (ali bivši predsedniki) Udineseja, Perugie in Vicenze, Lamberto Mazza, Spartaco Ghini in Dario Marasini, športna direktorja Tito Corsi in Guido Magherini, igralci Franco Cerilli, Maurizio Rossi, Giovanni Lorini, Clau-

dio Vinazzani, ki so bili izključeni za obdobje petih let. Poleg tega je padel še predlog, da bi jim onemogočili, da sploh ostanejo v okviru nogometne zveze, kar v bistvu pomeni dosmrtno izključitev. Med oproščenimi so tudi Italo Allodi in Luigi Piedimonte, med družtvu pa Napoli, Bari, Sambenedettese, Empoli in Brescia.

Ostali obsojenci: Real (3 leta in 3 mesece), Guerini (3 leta in en mesec), Bidese, Cigino, Vavassari, Salvi, Ronco, Cecilli, Majo, Braghini, Olivieri, Massi (vsi tri leta), Chinellato (dve leti), Janich (eno leto). Ostali so prejeli manjše kazni.

Kot smo dejali, je razsodba v glavnem sprejela vse teze preiskovalne sile. Povsem se je spremenil na boljša urada, vsak prekršek je šel skozi še le položaj Allodija in Piedimonteja, ko so ju povsem oprostili.

Najhujšo kazn pa so naložili le devetim namesto 19 članom zveze kot je terjal De Biase. Kriterij, po katerem so se ravnali sodniki, naj bi bil ta, da so najvišjo kazn naložili tistim, ki so imeli na vesti več kot en prekršek, za ostale so se držali »osnovne« kazni treh let. To kazn so naložili tudi trem »skesanecem« Realiu, Bideseju in Piginu.

Odločitev, kot je dejal tudi sodnik D'Alessio, je bila izredno mučna in ni manjkalo nasprotnih mnenj, kot sedaj ne bo manjkalo polemik: navijajem bo težko razumeti, je dejal D'Alessio, zakaj Lazio zdrkne v C ligo samo zato, ker nosi krivdo za kakšen prekršek več kot Palermo, Cagliari, Triestina (slednja po razsodbi nosi objektivno in namišljeno odgovornost za tekmo Palermo - Triestina, oprostili pa so jo obtožbe o nepravilnostih za srečanje Cagliari -

Triestina, Udinese pa so obtožili odgovornosti za tekme s Piso, Milanom, Verono in Romo).

Kaj meni

sodnik Marabotto

TURIN — »Kar je odločila disciplinska komisija, bo formalno prav, vendar sodba ni popolna, ker vsega niso upoštevali. Tako meni namestnik državnega pravdnika Giuseppe Marabotto, ki vodi kazensko preiskavo o črnih stavah. »Po mojem mnenju niso upoštevali zbranega gradiva: telefonskih prisluškovanj in izjav Armanda Carboneja. Vsekakor je razsodba korektno ocenila gradivo, ki ga je imela na razpolago disciplinska komisija. Vsega pa niso upoštevali. Ostaja nekaj grenkobe,« je zaključil Marabotto, »morda bi bilo nekaj oprostitev več...«

Veselje in razočaranje v prvih reakcijah

MILAN — Razočaranje, zagrenjenost, veselje, neprikrito zadovoljstvo, da so se izognili še hujšim kaznim, upanje na sklepe in morebitne popravke prizivne komisije: takšno in podobno razpoloženje so izražale izjave zainteresiranih predstavnikov društev, igralcev, upravnega osebja po včerajšnji razsodbi.

Upravni delegat Giampaolo Pozzo, ki zastopa večinski paket delnic in Franco Dal Cin, sedanjí upravni delegat in bodoči predsednik Udineseja sta izdala poročilo, v katerem izražata globoko obžalovanje zaradi razsodbe, ki je zadala hud udarec fur-lanskemu športu in vsem navijajem. Obenem pa poudarjata, da je kljub tako težki kazni vendarle jasno prišla do izraza poštenost ekipe, ki si je obstanek v A ligi zagotovila na igrišču. O razsodbi bodo kaj več povedali, ko bodo izvedeli tudi za motivacijo.

Ta obsodba je absurda, so menili pri Vicenzi, ki naj bi prav tako kot Udinese izpadla iz A lige.

Drugačno vzdušje je seveda vladalo v taboru Pise, ki naj bi se spet znašla v A ligi. Še večje veselje je vladalo v Empoliju, kjer so navijači navalili na trgovine in si nakupili platna za zastave. Zatem se je sprevod navijačev podal po mestnih ulicah do Castelnuova Garfagnane, kjer igralci trenirajo. Pomislili so že na stadion, ki sedaj lahko sprejme le 10 tisoč gledalcev: občinska uprava je že pokazala svojo pripravljenost, da bi povečali razpoložljivost.

Na sedežu Palermo, ki ostane v B ligi, so na mizah zažvenketali kozarci s šampanjcem, vendar je »resni« Veneranda takoj spravljal steklenico. Tudi pri Cagliariu, ki bi kot Palermo po prvotni zahtevi moral zdrkniti v C-1 ligo, so naglasili zadoščenje, ker je bilo ugotovljeno, da društvu vendarle ni zagrešilo takih groznih nepravilnosti, kot je sprva zgedalo.

Pri Pescari, ki je izpadla iz B lige in bi se sedaj vanjo spet vrnila, so razumljivo dejali, da je razsodba

pravična in poplača društvu, ki je med sezono posredno utrpelo škodo zaradi nepravilnosti, ki so jih drugi počenjali.

Precej mračno je bilo pri Laziu. Igralci so sicer menili, da bo priziv kaj popravil, novi predsednik društva Gianmarco Calleri pa ni skrival namena, da začnejo s stečajnim postopkom. To je tudi razumljivo, saj so še pred kratkim vložili okrog šest milijard lir: »Že v B ligi bi bilo težko, lahko si predstavljamo, kako bi šele bilo v C ligi,« je dejal Calleri. Če ne bo novosti, bo torej Lazio verjetno kar izginil. S takimi nameni se očitno ne morejo sprijazniti nekateri navijači, ki so takoj napovedali, da bodo zasedli sedež, kjer bo razpravljala prizivna komisija.

Jasno pri Napoliju niso skrivali zadoščenja, da sta osebni svetovalec Ferlaino Allodi in vse društvu imela čiste roke. Vsekakor je predsednik Ferlaino izrazil tudi obžalovanje, da so jih sploh vpleli v ta proces, kar naj bi društvu povzročilo ogromno škodo.

»Novi« A in B liga v prihodnji sezoni

Razen prizivov in morebitnih drugačnih odločitev zvezne prizivne komisije, ki se bo s temi vprašanji začela ukvarjati 18. t. m., bosta A in B liga v prihodnji sezoni takole zgledali:

A LIGA

TAKO PRED RAZSODBO: Ascoli, Atalanta, Avelino, Brescia, Como, Fiorentina, Inter, Juventus, Milan, Napoli, Roma, Sampdoria, Torino, Udinese, Verona, Vicenza.

TAKO PO RAZSODBI: Ascoli, Atalanta, Avellino, Brescia, Como, Empoli, Fiorentina, Inter, Juventus, Milan, Napoli, Pisa, Roma, Sampdoria, Torino, Verona.

B LIGA

TAKO PRED RAZSODBO: Arezzo, Bari, Bologna, Cagliari, Campobasso, Catania, Cesena, Cremonese, Empoli, Genoa, Lazio, Lecce, Messina, Modena, Palermo, Parma, Pisa, Sambenedettese, Taranto, Triestina.

TAKO PO RAZSODBI: Arezzo, Bari, Bologna, Cagliari (—5 točk), Campobasso, Catania, Cesena, Cremonese, Genoa, Lecce, Messina, Modena, Palermo (—5 točk), Parma, Pescara, Sambenedettese, Taranto, Triestina (—4 točke), Udinese, Vicenza.

Razsodba odmeva tudi v naših krogih Velika grenkoba pri Triestini

»Navsezadnje je bilo takšno razsodbo pričakovati, saj bi z razglasitvijo strožjih kazni pristojno razsodišče bržčas postreglo italijanski javnosti z edinstveno priložnostjo za vsesplošno nerganje ter za netenje (sicer vselej jalovih) polemik.« Openaki književnik Josip Tavčar nam je takole izrazil svojo neprikrito zagrenjenost ter negodovanje ob pravkar izrečeni (po njegovem ne prestrogi) razsodbi na račun cele vrste nogometnih moštev odnosno njihovih igralcev in vtilnih odbornikov. Profesor Tavčar, ki je celotni zadevi z ljubitelsko pozornostjo vseskozi sledil, je nadalje poudaril dejstvo, da bi do take vrste škandala še pred tridesetimi leti ne bilo prišlo. Svoje stališče je utemeljil rekoč, da se je od tistih dob nogometno prizorišče izrodilo in pravcato barantanje ne le zgolj z igralci temveč tudi s samimi izidi. Društva so se prelevila v delniške družbe, ki so očitno podvržene mafijskim vplivom. Takšno zdržanje vsega nogometnega ustroja naj bi botrovalo zaskrbljujočemu osipu gledalcev, ki ne prizanaša nobenemu italijanskemu nogometnemu klubu.

Za mnenje smo se oglašili tudi pri predsedniku ZSSDI Orlu Kalanu: »Razsodba nima v ničemer opraviti z moralnimi načeli, dejansko gre zgolj za sklepno obračunavanje med CONI ter ponarejevalci in mešetarji Carbonevega kova, zavoljo bajnih vsot, ki so jih slednji »izmaknili« navedeni krovni organizaciji italijanske telesne kulture, poslužujoč se črnih stav. Kazni bi morale izveneti, spričo omenjenih izhodišč, prvenstveno simbolično, saj je v bistvu šlo za krhanje mečev in izključno gospodarski osnovi.«

»Prisiljen sem priznati, da s podrobnostmi nisem seznanjen, vendar tudi nestrokovnjak ne more mimo obveznih osnovnih pomislekov, ki sodijo k nastalemu položaju: vsakdo, ki je pri takih zadevah soudeležen, se mora podvreči predpisom, ki jih ustroj »zgradbe« predvideva, sicer naj tudi predpostavlja verjetnost bolj ali manj strogih kazni. Človek se ob navedenih sklepih zamisli in kajpak podvomi v pristnost oziroma verodostojnost samega pojma šport.«

»Stališče goriškega sociologa, prosvetnega delavca in univerzitetnega profesorja Darka Bratine, se je izkazalo kot povsem nedvoumno, ko je nadalje pristavil: »Vsekakor se okrog nogometnega sveta sučejo neznanske vsote denarja ter vsakršni pustolovski »navdihnjeni« posamezniki. Sodbi preiskovalnega urada vsestransko pri- tegnem.«

»Osrednji slovenski denarni zavod Tržaška kreditna banka s ponosom prištevata med svoje stranke tudi Triestino. Predsednika De Rijua nad vse cenim in ne dvomim, da je celotno vodstvo mestnega ligaša etično povsem neoporečno.« Predsednik SDGZ in direktor TKB Vito Svetina se nadalje obrega ob nespodobno ravnanje določenih krogov, ki s svojim dvoumnim ravnanjem vse bolj odvajajo gledalce od športnih predstav. »S sodniki popolnoma soglašam, obžalujem pa dejstvo, da si je Triestina zapravila edinstveno ter obenem poslednjo priložnost. Naslednje prvenstvo bo namreč sila naporno, kratka, upal bi si trditi, da prestopa v A ligo v prihodnji sezoni ne gre pričakovati.«

TRST — Tudi pri Triestini, ki je eno najbolj prizadetih društev, so izdali uradno tiskovno sporočilo, v katerem med drugim pravijo, »da je to, kar v tem trenutku lahko izrazijo, le emotivna reakcija zbezanosti ob grenki razsodbi, ki je moramo prizadela društvu. Ta moralni udarec je daleč hujši kot so same sankcije. Vse to se je zgodilo na koncu prvenstva, ki so ga sicer označevala nihanja, izteklo pa se je izredno uspešno, saj nas je le točka ločila od napredovanja.«

»Potek procesa v Milanu,« nadaljuje sporočilo, »nikakor ne upravičuje sankcij do društva. Počakati moramo na utemeljitve, da lahko ocenimo sklepe sodnikov, vendar mora Triestina že sedaj izraziti osuplost ob razsodbi, ki je povsem sprevrgla ugotovitve procesa in same zaključke preiskovalnega urada, ki so bili itak pretirani. Verjetno so predsodki glede igralca Braghina vplivali na razsodbo v škodo Triestine. Z zadovoljstvom pa sprejemamo oprostitev društva glede obtožbe na račun tekme s Cagliarijem in oprostitev glavnega direktorja Piedimonteja.«

Na koncu je izraženo zaupanje v športno pravico, kot tudi odločitev, da bodo vložili priziv.

Tudi za trenerja Triestine Enza Ferrarja je bila razsodba kot strela z jasnega, ker po njegovem društvu ni nikoli zagrešilo nič nedovoljenega. Zlasti hudo je zanj še to, da morajo v prihodnjem prvenstvu startati s štirimi točkami penalizacije. Ferrari zato izraža upanje, da bo prizivna komisija popravila napako. Tudi igralci, ki so na pripravah v Asiagu (danes bodo odigrali prijateljsko tekmo z neko tamkajšnjo ekipo) so izrazili velikkansko zaprepanost.

V Firencah

proces o C ligi

Oh, robu milanskega maksiprocesa, ki buri duhove vsem nogometno zavednim polotočanom in ki obravnava izključno prekrške, pri katerih so soudeležena moštva A in B lige, se te dni v Firencah odvija sodni postopek proti ekipam iz C lige, ki jih je preiskovalni sodnik osutil sodelovanja pri omenjenih nepravilnostih.

ATLETIKA: NA 5.000 M ŽENSKÉ

Svetovni rekord Kristiansenove

STOCKHOLM — Norvežanka Ingrid Kristiansen je sinoči v Stockholmu postavila nov svetovni rekord v teku na 5000 metrov: razdaljo je pretekla v 14'37"33. Prejšnja najboljša svetovna znanjka je pripadala Britanki Zoli Buddi, ki je 26. avgusta lani v Londonu razdaljo pretekla v 14'48"07.

Inter in Milan

dobro začela

CASALE MONFERRATO (Alessandria) — V prijateljskem nogometnem srečanju v okviru priprav na bližnje prvenstvo je Inter sinoči z 2:0 (2:0) premagal Casale. Zadetka sta dosegla Altobelli in Fanna.

Še uspešnejši je bil Milan, ki je s 4:0 (1:0) odpravil Reggiano. Strelci: Wilkins, Virdis (2) in avtogol Zanuttija.

V prijateljski tekmi pa je Sampdoria s 5:1 premagala Celle.

ŠAH: v četrti partiji povratnega dvoboja za svetovni naslov

Prva zmaga Garrija Kasparova

LONDON — Četrta partija povratnega dvoboja za svetovni šahovski naslov je prinesla preobrat, morda odločilen: Kasparov je namreč prišel do svoje prve zmage in odslej bo moral njegov nasprotnik več tvegati, da nadoknadi zamujeno. S tveganjem pa lahko pride do napak, ki jih je v takem dvoboju težko popraviti in nadoknaditi.

Že pri predsinočni prekinitvi so sicer izvedenci menili, da ima Kasparov zmago zagotovljeno. Očitno so bili takega mnenja tudi v taboru Karpova. Po celi noči analiz so prišli do zaključka, da je položaj izgubljen, saj Karpov sploh ni sedel za mizo, da bi nadaljeval partijo, ki sta jo prekinila pri 40. potezi, potem ko je Kasparov, ki je tokrat imel bele figure, svojo

41. potezo (domnevajo, da Te7) kuvertiral.

Rezultat je sedaj 2,5:1,5 v korist Kasparova: Peta partija bo na sporedu že danes. Kot znano, bosta prvih dvanast srečanj odigrala v Londonu, ostalih dvanajst pa v Leningradu. Predvideno je, da igrata do šestih

zmag, a največ 24 partij. Če ne bo nihče osvojil šestih zmag, bo svetovni naslov šel tistemu, ki bo po 24 partijah imel več točk oziroma tisti, ki bo prej zbral 12,5 oz. 13 točk. Vsekakor Kasparovu za ohranitev naslova zadostuje tudi neodločen rezultat 12:12.

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

4. PARTIJA

BELI: Kasparov

ČRNI: Karpov

Nimcovičeva indijska obramba

1. d4 Sf6; 2. c4 e6; 3. Sc3 Lb4; 4. Sf3 c5; 5. g3 Dd4; 6. Sd4 0-0; 7. Lg2 d5; 8. Db3 Lc3; 9. Bc3 Sc6; 10. Cd5 Sa5; 11. Dc2 Sd5; 12. Dd3 Ld7; 13. c4 Se7; 14. 0-0 Tc8; 15. Sb3 Sc4; 16. Lb7 Tc7; 17. La6 Se5; 18. De3 Sc4; 19. De4 Sd6; 20. Dd3 Tc6; 21. La3 Lc8; 22. Lc8 Sdc8; 23. Tfd1 Dd3; 24. Td3 Te8; 25. Tad1 F6; 26. Sd4 Tb6; 27. Lc5 Ta6; 28. Sb5 Tc6; 29. Le7 Se7; 30. Ta7 Sg6; 31. Ta7 Sf8; 32. A4 Tb8; 33. e3 h5; 34. Kg2 e5; 35. Td3 Kh7; 36. Tc3 Tbc 8; 37. Te6 Tc3; 38. Se7 Se6; 39. Sd5 Kh6; 40. a5 c4.

Pred nastopom v odbojcarski državni C-1 ligi Spremembe pri Valu Ekipo bosta okrepila Grilanc in Balin (prej Fincantieri)

V teh dneh se izteka rok za vpisovanje ekip v odbojcarska državna prvenstva. Edina slovenska moška šesterka, ki bo nastopala v državni ligi bo štandreski Val, ki je v lanskem prvenstvu napredoval v C-1 ligo. Valovci bodo v tem prvenstvu tudi edini zastopniki goriške pokrajine, saj so razpustili ekipo Fincantieri iz Tržiča, ki je lani nastopala prav v tej konkurenci. Zato vlada, ne samo v Štandrežu, temveč v vsem zamejskem športnem prostoru, veliko zanimanje za nastop Vala v tako zahtevnem prvenstvu, saj je štandreska postava sedaj vodilna zamejska moška odbojcarska ekipa.

Medtem ko so se igralci po lanskem zmagi lahko malo v miru odpočili, so v tem času imeli veliko dela odbojkarji, ki so skušali ekipo čimbolj okrepiti, da bi bila kos težjemu prvenstvu. Zato bomo prihodnje leto imeli nekatere novosti v okviru štandreskega kluba. Na trenerski klopi bo namesto Ivana Markiča sedel Božič Gri-

Napadalna moč Vala je znana, manjka pa še podajalec...

lanc, bivši trener Borovih odbojkarjev. Prihod Grilanca, ki bo treniral, a tudi igral, je brez dvoma zelo pomemben, saj ima ta igralec za sabo dolgoletno izkušnjo tudi v zahtevnejših prvenstvih od C-1 lige. Poleg Grilanca se je ekipa ojačila tudi s prihodom močnega tolkača Ezia Balina, ki je lani nastopal za Fincantieri. Ekipo pa bo zapustil Sandro Micheli, ki je že lani imel malo možnosti, da igra. Vsekakor so odbojkarji Odbojcarskega kluba Val še vedno v pogovoru z nekaterimi slovenskimi društvi za nakup dobrega podajalca, ki bi lahko bistveno ojačil valovce, saj je ravno režija šibka točka ekipe. S prihodom podajalca bi ekipa postala zares zelo kompetitivna in bi v naslednji sezoni gotovo navdušila številne štandreske navijače.

Treningi se bodo pričeli 1. septembra. Igralci ne bodo šli na skupne priprave, temveč bodo vsak dan trenirali v domačem okolju. Ni pa še znano novo vodstvo kluba, saj niso po smrti predsednika Vilkota Nanuta še imenovali novega predsednika. Vsekakor pa bi morali tudi to vprašanje rešiti v kratkem, ker bodo imeli septembra občni zbor, na katerem bodo predstavili program za sezono 1986/87.

obvestila

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
sporoča, da bo ob priliki tradicionalnih priprav organiziralo v Škofji Loki (od 21. do 31. avgusta) tudi tečaj za začetnike. Vpišejo se lahko dekleta letnika 1974 in mlajše ter fantje letnika 1970 in mlajši. Vpisovanja in informacije v Borovem športnem centru telefon 51377.

ZŠSDI
obvešča, da bodo uradi združenja zaprti od 11. do vključno 14. avgusta 1986.

TPK SIRENA
vabi v soboto, 9. in v nedeljo, 10. avgusta (pomorski sedež) na kalamarado. Poskrbljeno bo za sveže ribe, dobro kapljico in glasbo. Vljudno vabljeni.

ŠK KRAS
obvešča vse zainteresirane, da lahko nabavijo kupone ter rezervirajo teniško igrišče v Zgoniku v tajništvu športno-kulturnega centra ob ponedeljkih od 19.30 do 20.30.

Počitnice so mimo, začenja se vadba Mladi Slogini odbojkarji na pripravah v Savudriji

Včeraj je odpotovala v Savudrijo na skupne priprave večja skupina Sloginih odbojkarjev in odbojkaric, ki bodo v tem prijetnem obmorskem letovišču prebili devet dni. Gostje bodo tabora ljubljanske fakultete za telesno kulturo, kar sodi že v dolgoletno tradicijo našega društva.

V Savudriji je na pripravah 15 Sloginih deklet, ki predstavljajo po društveni lestvici 3. ekipo. Trenirajo pa tudi fantje druge ekipe in teh je 17. Koordinator celotnega poteka priprav je Marko Kralj, trenirali pa bodo profesor Ivan Peterlin in Mario Čač, Maksimilijan Gulič ter Marko Kralj, ki so pred kratkim opravili trenerski izpit pri italijanski odbojcarski zvezi.

Kot je med pripravami že ustaljen običaj, bodo odbojkarji trenirali dvakrat dnevno in to v glavnem individualno tehniko. Seveda pa na programu

ni samo delo, saj bo ostalo vsem veliko prostega časa za kopanje, plavanje, skratka za razvedrilo v morju.

S poletnim praznikom, ki ga je Sloga povsem uspešno priredila v preteklih dneh, se je tako, po krajšem premoru, pognal v tek celotni organizacijski in tehnični Slogin aparat, saj bodo pripravam mlajše generacije v Savudriji sledile priprave najboljših odbojkarjev in odbojkaric na Ravnan na Koroškem, najmlajši pa bodo septembra trenirali na tečaju ZŠSDI v Zgoniku. Septembra se bo tudi začel niz športnih manifestacij ob 15. obletnici obstoja društva.

Naslov tečajnikov: Avtokamp Veli Jože, Tabor fakultete za telesno kulturo, Savudrija.

(Inka)

Na drugi selekcijski regati Prvojadro v Eraclei Meuccijska najboljša med deklet

Navtični krožek iz Eraclee je v bližini Jesola priredil drugo consko selekcijo v jadraniu (Pokal Prvojadro - "Primavela") za otroke do 12. leta. Prva je bila 1. junija v Miljah, druga bi morala biti v priredbi Sirene pretekli mesec, a je bila odpovedana zaradi premočnega vetra.

Tudi tokrat so jadralci čakali do 14. ure, preden je zapihalo. Na programu sta bili dve preizkušnji, zavlekli pa sta se tja do 19. ure. Regate se je udeležilo 36 otrok enajste cone, ki sega do Chioggie, med temi tudi najmlajši člani društev Čupa in Sirena.

Končna lestvica: 1. Bonifacio (SVBC); 6. Gerta Meucci (Sirena - najboljša ženska uvrstitev); 10. Igor Marušič (Čupa); 25. Mitja Bužan (Čupa); 31. Dani Toscano (Čupa).

Tretja conska selekcija za pokal Prvojadro bo v Miljah čez dva tedna, z upanjem, da ji bodo vetrovi končno naklonjeni.

Prizor s Čupine regate, ki je bila v nedeljo, 27. julija

lestvice tak: Sv. Ana 112, COL - ILVA 108, Dijaki 106 točk itd. Dijaška ekipa je igrala res odlično, saj se je potegovala celo za prvo mesto in je klonila šele v finalu. Med drugimi sta izstopala Mitja Volčič in Zvonko Sosič, ki sta nastopila tudi na prvomajskem turnirju. Pohvalil sem nastope dijakov-odbojkarjev, zlasti mojega pokojnega bratranca Ladota, ki se je kasneje tudi uvrstil v reprezentanco STO in z njo nastopil na balkaniadi v Sofiji. Zadnji del članka pa navajam tako, kot je bil zapisan: »Zelo žalostno pa je, da sodelujejo samo fantje in da med dekletih vlada pravo mrtvilo, manjka jim poguma in volje... Dekleta! Premagajte razne presodke in sledite pogledom svojih tovarišev, ki častno zastopajo barve svojega društva. ... Čaka vas tek, skok v višino, disk, kopje, odbojka, namizni tenis... Ni izključeno, da bo katera izmed vas zastopala tržaški šport na balkaniadi«.

Poziv vsekakor ni ostal brez odmeva. Že kmalu se je zbrala skupina dijakin, ki je začela redno vaditi. Vključila se je v redno ligaško tekmovalno in zabeležila zelo dobre uspehe. Tudi ta dekleta so sestavljala sploh prvo žensko odbojcarsko slovensko ekipo v zamejstvu. Svoj krstni nastop so naše odbojkarice opravile ob koncu junija in poročevalci 6. julija zapisali: »Na igrišču Tomažiča so bile tudi tekme ženskih ekip, v katerih so najbolj prednjačila dekleta Dijaškega fizikturnega društva.«

Medtem je prišlo do dogodka, ki ga bo iz današnje časovne oddaljenosti težko natančno rekonstruirati, toda če upoštevamo tedanjo politično situacijo na Tržaškem potem

31. iskanje trenutkov

piše: Igor Škamperle

Letališče v Katmanduju, prihod v Nepal

Zdaj pa, ko se pod nami rišejo že prvi obrisi mehke nepalske dežele, je vse skupaj le še povsem normalna zadeva in zdi se mi, da je na neki način to povsem samoumevno. Če si nekaj zares želiš, boš to tudi dosegel, tako so nam vedno pravili v osnovni šoli. Pa ne samo tam in mogoče je v tej modrosti tudi nekaj resnice.

Okrog poldneva pristanemo v Katmanduju, glavnem mestu Nepala, ki ima približno toliko prebivalcev kot Trst, je pa po videzu vsakršna primerjava odpade in verjetno je nemogoče opisati in ustvariti podobo orientalskega mesta nekemu, ki ga ni doživel. Prav tako pa se bo tistemu, ki je doživel vsakdanji vrvež na uličicah in videl vso bedo in revščino v zakotnih predelih, vsakršen opis Katmanduja in podobnih krajev zdel le površinski, neobdelan in nepopoln. Povsem razumljivo je to, saj si ob srečanju z orientalskim življenjem vsak ustvari svoj vtis, ta pa je, če človek le količkar gleda okrog sebe, izredno močan. Zato naj se še enkrat zatečem k svojim uvodnim besedam in ponovim mnenje, da ni mogoče napisati objektivnega potopisa in bo tudi zato to, kar sledi, le osebni vtis, ki sem ga bil deležen v tej deželi revnih, toda nikakor ne nesrečnih ljudi.

Da je tu popolnoma drugačen svet, mi je bilo jasno že takoj, na samem začetku, ko smo stopili z letališča na cesto. Vseposvdo čepi polno ljudi, starcev in otrok, ki se kot jata kavk zgrnejo okrog nas in v hipu je kakih dvajset ali trideset taksistov, ki bi nas radi zapeljali v mesto. Vsiljivi so in kričijo in če bi Andrej in Borut ne bila že izkušena v teh stvareh, oba sta namreč že večkrat bila na himalajskih odpravah, bi od strahu enostavno ne vedel kaj narediti. Očitno je torej takšen mestni in pocestni vrvež tu nekaj običajnega. Z dvema avtomobiloma se zapeljemo k nekemu privatniku v bližini centra, k mr. Ranjanu, kjer se običajno mudijo slovenske odprave. Namestimo se po sobah, sončno je toda ne prevroče in popoldne smo že turisti, bledolični in denarja polni zahodnjaki, ki na vsakem koraku strašijo s fotoaparati in jim je Katmandu čudovito, skoraj pravilno mesto.

»Namaste« Katmandu

Največje presenečenje in najmočnejši vtis mi je Katmandu, glavno mesto Nepala, pripravil že prvi dan. Kaj takega pravzaprav nisem pričakoval. Obetal sem si sicer veliko mističnih in kaj vem kako še očarljivih vzhodnjaških, orientalskih zanimivosti, ob neposrednem srečanju pa sem bil skoraj šokiran. Po krajši, petnajst minut dolgi poti z avtomobilom od letališča do mr. Ranjana, zasebnika, ki oddaja sobe, mi je Bogdan dejal, da v vsem svojem življenju skupaj ni videl toliko revščine. Da, prav to je bil tisti

šokantni, pretresljivi in nenadejani vtis ob prvem, neposrednem stiku s to deželo. Sicer so mi že marsikaj pripovedovali o teh krajih, toda videti na lastne oči je vendar nekaj povsem drugega.

Popoldne se sprehajamo po mestu, ozke ulice polne ljudi se vijejo med starimi hišami, na vsakem koraku nas pričaka novo presenečenje. Ob blatnih robovih cest se vrstijo in gneteje brezštevilni prodajalci najrazličnejše robe, do zelenjave, sadja, in hudo zmaličeni, spačeni ljudje, ki jih Evropeji nismo vajeni gledati v civilnem življenju, ki bodisi nemo ždiijo ali pa prosjajo denar.

Prosjačenje denarja je v Katmanduju nasploh že kar neke vrste kultura, vedno se od nekod kdo vzame, ki bodisi kaj prodaja ali pa kar tako zahteva drobci. Zgodi se tudi, da si nakoplješ pravcato krdelo otrok, ki ti ne dajo miru in vztrajno ponujajo kako igračo ali prav poseben religiozni, za turiste zanimiv izdelek. Sprva me je kar strah teh črnih obrazov, toda fantje, ki se na Katmandu spoznajo, pravijo, da je to običajno in normalno in da ljudje niso agresivni. Le vsiljivi so včasih in navajeni so preživljati se na tak način. Sicer pa kaj veliko možnosti tudi nimajo.

Zvečer se z Bogdanom in Matevžem znajdemo na bazarju. Po ozkih in blatnih uličicah se gnetejo ljudje, obupen živčevje, je, toda nikakršne živčnosti med ljudmi, nam se že meša v tem direndaju, za tukajšnje ljudi pa je to način življenja. Sredi obupne umazane prodaje sadje in zelenjavo, a tik zraven bi skoraj pohljal mrtvo podgano. V trgovnicah pa je polno lepih in zanimivih stvari, z veseljem si ogledujemo, kaj vse bomo nabavili, predno se vrnemo nazaj domov, v Evropo. Polni novih vtisov utrujeni zvečer poležemo.

Zjutraj nas Andrej, vodja odprave, že kmalu vrže pokonci. Čaka nas veliko dela in po zajtrku si posel porazdelimo. Z Borutom, ki je najstarejši, pregledujemo in sortirava opremo, uskladiščeno pri agenciji Mountain travel. Tu je namreč precej opreme, ki je naša, last Planinske zveze in jo uporabljajo slovenske odprave. Pomagajo nam trije Šerpanci, trije fantje iz naroda ali plemena Šerpani, ki živi na južnih obronkih himalajskih gor. Vasi imajo na precejšnji nadmorski višini in so zato odlično prilagojeni in kot nalašč pripravi za pomoč pri odpravah, ki naslakujejo visoke gore. Moški si zato poiščejo delo kot pomočniki, nosači ali kuharji pri alpinističnih odpravah, kar je v navadi že od vsega začetka, ko so Angleži sku paji s Francozi začeli z osvajanjem himalajskih vrhov. Sicer pa so Šerpe po rodu Tibetanci, tako tudi po veri, so namreč budisti.

lahko ob pomoči spominjanja nekaterih akterjev tedanjega dogajanja obnovimo vsaj v grobih obrisih.

28. maja 1948 je Primorski dnevnik priobčil naslednjo notico: Pripravljali odbor za ustanovitev novega dijaškega športnega krožka vabi vse dijake srednjih šol in slovenske ter italijanke visokošolce, da se udeležijo ustanovne skupščine, ki bo v petek 28. t. m. ob 19. v Ulici Trento št. 2. Dnevni red bo sledeč: Otvoritev, izvolitev volilne komisije, naloge dijakov v športu, izvolitev vodstva in zaključek.

Tržaška dijaška štafeta 4X100 m na »dnevu športa« v Kopru 19. 6. 1949

Bojan Pavletič

5.

Po sledih našega športa

V Glasu mladih sem 15. maja pod naslovom Dijaki športniki tekmujejo spet pripravil prispevek, v katerem je bilo nanizanih nekaj dejavnosti tega društva. V namiznoteniskem turnirju za pokal COL-ILVA je bil končni vrstni red

Slovita »Costa azzurra« v Barkovljah je že dolga desetletja poletni »center« mladih slovenskih tržaških kopalcev. Tradicijo kopanja na tem delu obale je začela že prva povojna generacija slovenskih dijakov

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -; za organizacije in podjetja mesečno 500 -; letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

6. avgusta 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretto De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaje in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Po koncu pomembne zgodovinske raziskave Zbor potomcev sužnjev velike ameriške farme

NEW YORK — Več kot 2 tisoč oseb, potomcev sužnjev velike farme v Seaverni Carolini, se bo sestalo na zemlji, ki so jo obdelovali njihovi predniki in ki je danes odprta javnosti. Srečanje, do katerega bo prišlo že v avgustu, bo predstavljalo sklep raziskave, 10-letnega dela socialne delavke Dorothy Redford, pri kateri je roman "Korenine" vzbudil tolikšno zanimanje, da je posvetila ves prosti čas zbiranju in preučevanju gradiva o svoji družini ter ugotavljanju svoje preteklosti.

Kot poroča ugledni dnevnik Washington post je Dorothy Redford zbirala podatke o nasadih in ugotovila seznam vseh dvajsetih družin sužnjev,

ki so delali na kmetiji Somerset Place. Po ugotovitvi tega seznama je začela Redfordova iskati potomce teh družin z namenom, da organizira srečanje. Njeno delo je bilo izredno težavno, kajti podtkov je zelo malo. Obstajalo je le nekaj poročnih listov ter podatkov o smrti sužnjev, na pokopališču za sužnje pa nagrobniki niso imeli imen. Pogosto je bil edini obstoječi podatek knjiga farme Somerset Place, v kateri so bili sužnji navedeni s ceno, na primer "Ned Coakley, 59 let, rahel invalid, 50 dolarjev", ali pa "King Jun, 12 let, slep in neuporaben, nič dolarjev".

Delo za zbiranje geneoloških podatkov o črnih je bilo, kot sama Redfordova pravi, odvisno tudi od sreče. Ko bi njena družina ne bila vezana na veliko kmetijo, ki je razpolagala s podrobnimi vknjižbami, bi ne bilo mogoče zbrati vseh podatkov. Redfordova je tudi dejala, da je med svojo raziskavo ugotovila vrsto zanimivosti. Na primer, da lastniki te kmetije niso bili nasilni nad sužnji in niso vzdrževali discipline s silo, ampak so raje prodali sužnje, ki so ustvarjali težave. Poleg tega je Redfordova dejala, da je ugotovila, da številni sužnji niso bili analfabeti in da so lahko tudi nekaj zaslužili ter si v ta namen urejeni trgovini kupili čevlje ali obleko. Seveda je bilo delo na polju izredno težko in številni sužnji so baje umrli. Neprimerna so bila tudi stanovanja, saj so bila zelo majhna, gosto naseljena in skromna.

Somerset Place je danes zgodovinski kraj, ki si ga vsako leto ogleda približno 9 tisoč turistov. Osrednje poslopje, ki šteje 14 sob, je bilo med državljansko vojno delno porušeno, a so ga v celoti obnovili. V tem zgodovinskem posloppu pa je le malo predmetov, ki bi spominjali na sužnje, čeprav je bilo sužnjev tam mnogo, leta 1850 celo 300.

Čuvaj pa tak...

Res, nič kaj zanesljiv ne izgleda ta angleški policijski pes. A nobenega dvoma ni, da gre za dobrega čuvaja, saj o tem priča že ... uniforma (Telefoto AP)

Aktivna pomoč Amnesty International ljudem za rešetkami Boj za spoštovanje človekovih pravic ne le v mislih temveč tudi z dejanji

Mednarodno organizacijo Amnesty International in njeno tržaško sekcijo smo v našem dnevniku že večkrat podrobneje predstavili. Naj sedaj ponovimo, da se AI bori proti kršenju človečanskih pravic, da je proti mučenju in smrtni kazni, ne glede na ideologije posameznih držav ali na politično prepričanje žrtev. Postavlja se v bran vseh jetnikov, ki so v zaporu iz rasnih, verskih, etničnih, jezikovnih ali svetovnonazorskih prepričanj in ki svojih idej niso uveljavljali z nasilnimi metodami. Vsak mesec AI opozarja svetovno javnost na najbolj groba kršenja človečanskih pravic in vabi vse, naj pišejo odgovornim oblastem pisma s prošnjo za osvoboditev jetnikov. Pisma naj bodo vljudna in sestavljena s pozornostjo. Predvsem gre poudariti, da zanimanje za jetnike narekuje le želja po spoštovanju človečanskih pravic in ne politični razlogi. V nobenem primeru ne nasloviti pism na jetnika.

Za podrobnejše informacije se obrnite na tržaško sekcijo Amnesty International v Ul. sv. Frančiška 34 pri krožku Callegari.

ČEŠKOSLOVAŠKA - PAVEL KRIVKA in PAVEL SKODA: oba še nimata 30 let; zaprli so ju, ker sta nenasilno izvajala pravico do svobodnega izražanja. Osebo pismo, križanke in parodija božične maše - to je med dokaznim gradivom proti njima.

Pavla Krivka, ki je ekolog in je bil zaposlen v okrožnem muzeju v Jicinu, je sodišče v Hradcu Karlovu 21. novembra lani obsodilo na osnovi člena št. 98 kazenskega zakonika (prevratništvo) na tri leta zapora. Obtožbo je porodilo osebo pismo, ki ga je odposlal februarja 1985 svojemu prijatelju v ZRN in ki ga je policija prestregla. V njem je kritiziral češkoslovaške oblasti, češ da zanemarjajo ekološke probleme. Obtožili so ga tudi, da je izdelal zemljevide z označbami krajev, kjer so še posebno gluhi na ekološka vprašanja, da je sestavil križanke, v katerih je žalil vladno in njene predstavnike ter nadalje, da je napisal parodijo božičnice, v kateri naj bi smešil predsednika države in policijske sile. Njegov prijatelj Pavel Skoda, ki je bil zaposlen kot znanstveni asistent na višji šoli, je bil v istem obdobju obsojen kot soavtor parodije pod obtožbo, da je "podžigal k prevratništvu".

Vljudna pisma za njuno izpustitev poslali na naslov: JUDr Gustav Hu-

sak, President of the CSSR /11908 PRAHA - HRAD/ CSSR

COMORI - MOUSTOIFA SAID CHEIKH: politični vodja, konec lanskega leta so ga obsodili na dosmrtno ječo zaradi nenasilnega političnega delovanja. Kaže, da so ga tudi mučili.

Moustoifa Said Cheikh je tajnik Demokratske fronte, stranke, ki je uradno dovoljena. Aretirali so ga 8. marca lani, potem ko so oblasti odkrile poskus vojaškega udara. Konec lanskega marca so oblasti aretirale več desetih civilistov in jih obdolžile, da so organizirali prevrat. Said Cheikh je bil med aretiranimi. Prepeljali so ga na vojaško poveljstvo v M'de in kaže, da so ga skupno z drugimi obtoženci mučili z električnimi napravami. Kaže tudi, da so nekega zagornika pretepli do smrti.

Novembra lani so Cheikha obsodili na dosmrtno ječo, čeprav javni tožilec ni iznesel nobenega dokaza, da bi bil Cheikh povezan s kakršnokoli ilegalno dejavnostjo. Vse civiliste, ki so bili skupaj z njim obsojeni, so izpustili v obdobju med letošnjim januarjem in majem. Poleg njega so ostali v zaporu še trije voditelji Demokratske fronte.

Vljudna pisma za izpustitev Saidja Cheikha in njegovih treh tovarišev

ter zahtevo, naj vlada objektivno razčisti vprašanje mučenja, poslali na naslov: Son Excellence M. Ahmed Abderemane / President de la Republique / B.P.521 / Moroni / Republique Federale Islamique des Comores.

TAIWAN — YANG CHIN — HAI: bivši poslovodja in politični aktivist, je bil obsojen leta 1976 na dosmrtno ječo zaradi nenasilne politične dejavnosti. Ima 54 let. Skupno z drugimi 7 osebami so ga aretirali leta 1976 v kraju Kaohsiung na osnovi obtožbe, da je vpleten v zaroto proti vladi in v sabotažne akcije.

Amnesty International meni, da so ga v resnici prijeli, ker je maja 1976, skupno z drugimi opozicijskimi politiki, osnoval in podpisal predlog za sestavo nove opozicijske stranke. Kot predsednik Trgovinske zbornice v Kaohsiungu je med krajevnimi in vsedravnimi volitvami podpiral razne kandidate opozicije in javno kritiziral vladno stranko, češ da je vpletena v poverbo volilnih rezultatov. Na procesu julija 1976 je izjavil, da so ga mučili kar na 19 načinov z namenom, da bi ga prisilili k priznanju krivde.

Po zadnjih informacijah kaže, da je v vojaški bolnišnici in da trpi za vrsto fizičnih obolenj, med katerimi hudo obliko želodčnega čira in infekcijo pljuč. AI hoče jamstev, da ima ustrezno zdravniško nego in je prepričana, da je zaprt zaradi nenasilnega političnega delovanja.

Vljudna pisma za njegovo izpustitev poslali na sledeči naslov: His Excellency President Chiang-Kuo / President of the Republic of China / Office of the President / Chienshou Hall / Chungking S. Roar / Taipei / Taiwan / Republic of China

Družba ENEL še zdaleč ni kos naraščajočemu popraševanju Čedalje večja odvisnost Italije od tujine pri dobavi elektrike

RIM — Italija je iz leta v leto manj samostojna, kar zadeva dobavo električnega toka. Tudi v letu 1985 je namreč poraba naraščala hitreje kot proizvodnja. Po podatkih, ki jih je posredovala družba ENEL, je bila v lanskem letu poraba 195 tisoč 400 gigavatnih ur, 2,8 odstotka več kot v prejšnjem letu. Podjetja, zasebniki in javne uprave so torej porabili več energije, vendar družba ENEL in nekateri drugi manjši proizvajalci niso bili kos popraševanju. Proizvodnja se je lansko leto namreč, v primerjavi s prejšnjim letom, povečala samo za 1,8 odstotka in je znašala 176 tisoč 600 gigavatnih ur.

Razliko med proizvodnjo in porabo so nadoknadili s povečanjem uvoza. Leta 1985 je Italija odkupila od sosedov 25.100 gigavatnih ur, 14,3 odstotka več kot v letu 1984. Res je sicer, da se je povečal tudi izvoz električne energije in to za celih 29,6 odstotka, vendar je absolutna številka zelo majhna, samo 1.400 gigavatnih ur. Ne samo, torej, da je uvoz električne energije znatno večji od izvoza, ampak razlika se je povečala v lanskem letu na 23.700 gigavatnih ur. Razlika med uvoženo in izvoženo energijo je enaka 13,4 odstotka državne proizvodnje, medtem ko je v letu 1984 znašala 12 odstotkov. Prav tu je najznačilnejši pokazatelj odvisnosti Italije od tujine.

Italija uvaža električno energijo že od vseh sosednjih držav, tudi iz Jugoslavije, v katero izvažajo 1153 GWH, uvažajo pa 1178 GWH: tudi v primerjavi z Jugoslavijo je bilanca

negativna, čeprav za malenkost. Večje so razlike v uvozu iz drugih držav. Iz Švice Italija uvaža 14.860 GWH, izvažajo pa 145 GWH, iz Francije uvaža 7515 GWH, izvažajo pa 138 GWH, iz Avstrije uvaža 1552 GWH in izvažajo eno samo.

Krivulja negativnega salda italijanske trgovine z električno energijo se v zadnjih letih torej strmo dviga, z edino izjemo leta 1982. V osmih letih se je tako uvoz električne energije povečal kar osemkrat.

V državnem merilu je družba ENEL v letu 1985 proizvedla 79,6 odstotka vse električne proizvodnje v Italiji, nekoliko več kot v prejšnjem letu, medtem ko je v letu 1985 popraševanje dobavljanja energije družbi ENEL doseglo 86,7 odstotka celotnega popraševanja električne energije v državi.

Dve tretjini proizvodnje električne energije odpadeta na termoelektrarne. Ta odstotek se je v zadnjih letih rahlo povečal. Narasla je tudi proizvodnja energije v jedrskih elektrarnah: v absolutni številki so leta 1985 proizvedli za 1,9 odstotka energije več, vendar ima glede na vso državno proizvodnjo jedrska energija skromno vlogo, le 4,1 odstotka.

Upada pa proizvodnja v hidroelektrarnah in v geotermoelektrarnah. V letu 1985 so v teh elektrarnah proizvedli za 4,1 odstotka manj električne energije kot v prejšnjem letu.

Kavbojke iz avtomata

Zadnja novost na področju avtomatov prihaja iz Pariza. Gre za avtomatski stroj za prodajanje kavbojk, ki so ga namestili na eni izmed postaj pariške podzemne železnice. Kupec lahko izbira med desetimi merami kavbojk, seveda znane znamke Levi's, ki mu jih stroj izroči v okroglem kartonu. Hlače stanejo 319 frankov (nekaj več kot 65 tisoč lir), da pa bi toliko denarja ne zamikalo tatov, avtomat ne sprejema denarja, ampak samo kreditne kartice (Telefoto AP)

Kmečka vojna

Riše:
Ž. LORDANIČ

29.

